

Gruppe: 3

Forside til skannet bilag

Recno=213159

SamLbnr=20051

Udvalg=BOU

Bilagsnr=, Bilag 23

Dobbeltsidet=N

Sider=83

Dokument titel:	Høringssvar og Energistyrelsens notat vedr. høring af udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger, samt endelig bekendtgørelse som træder i kraft den 1/1-06, fra transport- og energiministeren
Antal sider:	[83]
Dobbeltsidet:	[N]
Sagens udvalg:	BOU
Sagens nummer	
Sagens titel	BOU alm. del
Bilagsnr:	Bilag 23
Dokumenttype:	Notat
Samling:	20051
Recno:	213159
Gruppe:	[3]

Folketingets Boligudvalg
Christiansborg
1240 København K

Dato : 13 DEC. 2005
J.nr. :

- ./ Til udvalgets orientering fremsendes vedlagt kopi af hørings svar modtaget i forbindelse med den eksterne høring af udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger. Endvidere vedlægges Energistyrelsens notat med sammenfatning af hørings svarene.

Endelig vedlægges den endelige bekendtgørelse, som træder i kraft den 1. januar 2006.

Med venlig hilsen

Flemming Hansen

'raadhuset@frederiksberg.dk'; 'hng-mn@hng-mn.dk'; 'nic@hng-mn.dk';
'th@nordic.greenpeace.org'; 'hur@hur.dk'; 'hts@hts.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'ida@ida.dk';
'im@im.dk'; 'jm@jm.dk'; 'kto@kto.dk'; 'kl@kl.dk'; - KS Konkurrencestyrelsens
officielle postkasse; 'kum@kum.dk'; 'mff@mff.kk.dk'; 'landbrugsraadet@landbrug.dk';
'lo@lo.dk'; 'llodk@llodk.dk'; 'information@lysteknik.dk'; 'mf@mmf.dk'; 'mim@mim.dk';
'mst@mst.dk'; 'minff@minff.dk'; 'inm@inm.dk'; 'lige@lige.dk'; 'fvm@fvm.dk';
'vtu@vtu.dk'; 'ngf@ngf.dk'; 'ofr@oil-forum.dk'; 'ove@VedvarendeEnergi.dk';
'torben.r.hansen@teknologisk.dk'; 'oss@mail.tele.dk'; 'par@par.dk'; 'info@par-fri.dk';
'sekretariat@parcelhus.dk'; 'EBH@ramboll.dk'; 'rr@realkreditraadet.dk'; 'ems@dem.dk';
'elo@teknologisk.dk'; 'rpchh@politi.dk'; 'rigsrevisionen@rigsrevisionen.dk';
'sde@elforbrugeren.dk'; 'sek@ssbb.dk'; 'sek@sek.dk'; 'by-og-bygg@by-og-byg.dk';
'skm@skm.dk'; 'lauget@image.dk'; 'sns@sns.dk'; 'sesmail@ses.dk'; 'sm@sm.dk'; 's-fou@s-
fou.dk'; 'teknik@teknik.dk'; 'info@teknologisk.dk'; 'poul.jeremiassen@teknologisk.dk';
'um@um.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'ingkos@webspeed.dk'; 've.leverandoererne@ve-
leverandoererne.dk'; 'wwf@wwf.dk'; - DEP Økonomi og Erhvervsministeriets officielle
postkasse; 'aau@aau.dk'

Emne: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Hermed fremsendes i høring udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Venlig bemærk, at fristen for bemærkninger er 11. oktober 2005.

Med venlig hilsen

Lene Borch Frøtlund
Energianvendelse- og økonomi
Direkte tlf: 33 92 67 51
E-post: lbf@ens.dk

Transport- og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Tove.Palm@uvm.dk
Sendt: 4. oktober 2005 09:50
Til: Lbf@Ens.Dk; Ue@Ens.Dk
Emne: Svar på høring om udkast til bek. om energimærkning af bygninger

Reference: 042.631.031

Energistyrelsen
Energianvendelse og økonomi
Att. Lene Borch Frøtlund

Energistyrelsen har i brev af 16. september 2005, j. nr. 030203/30010-0041, fremsendt udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger, der udstedes med hjemmel i lov nr. 585 af 24. juni 2005 om fremme af energibesparelser i bygninger, med henblik på, at Undervisningsministeriet kan kommentere udkastet.

Undervisningsministeriet skal i den anledning udtale, at ministeriet ikke har bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Med venlig hilsen
Tove Palm
Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Controllerkontoret
Direkte tlf. 33 92 56 29

(73)

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Sendt: 13. oktober 2005 10:28
Til: Ulla Elm-Larsen (ENS)
Emne: VS: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: VE-Leverandørerne [mailto:ve.leverandoererne@ve-leverandoererne.dk]
Sendt: 11. oktober 2005 10:08
Til: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Emne: SV: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Kære Lene Borch Frøtlund,

Vi skal herved meddele Dem, at vi ikke har kommentarer tilhøringsudkastet vedrørende "Bekendtgørelse om energimærkning af bygninger".

Med venlig hilsen

H.H. Hallager

Emne: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Hermed fremsendes i høring udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Venlig bemærk, at fristen for bemærkninger er 11. oktober 2005.

Med venlig hilsen

Lene Borch Frøtlund
Energianvendelse- og økonomi
Direkte tlf: 33 92 67 51
E-post: lbf@ens.dk

Transport- og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk

SOCIALMINISTERIET

Energistyrelsen
Energianvendelsesomr.
Amaliegade 44
1256 København K

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

3. oktober 2005

TOF/ J.nr. B-0065-137

**Høring af udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger,
j.nr. 030203/30010-0041.**

Med brev af 16. september 2005 har Energistyrelsen anmodet om at modtage eventuelle bemærkninger til vedlagt udkast af s.d. til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

I den anledning skal Socialministeriet meddele, at det fremsendte udkast ikke giver anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Tom Frederiksen

UR

✓

0302 03/30010 - 0041

126. 47

Registrerede Revisorer FRR

Transport- og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Att.: Lene Borch Frøtlund

U/LBF

✓

030203/30010-0041

DeK 116721/116

28. september 2005

Høring vedr. udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Tak for muligheden for at kommentere udkastet.

FRR har ud fra det tilsendte materiale p.t. ingen kommentarer til udkastet.

Med venlig hilsen

Michael Rugaard
afdelingschef

Rigsrevisionen
C3

Energistyrelsen
Att. Lene Borch Frøtlund
Amaliegade 44
1256 København K

Dato: 03. oktober 2005

J.nr.: 2005-3800-10
(Angiv venligst j.nr. ved besvarelse)

Ref.: 33928411/DB

Til orientering for Transport-
og Energiministeriet

I mail af 16. september 2005 har Energistyrelsen fremsendt udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger til høring i Rigsrevisionen.

Udkastet ses ikke at indeholde bestemmelser om regnskabsvæsen eller revision, og Rigsrevisionen har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Dennis Breitowicz
Kontorassistent

Adresse:
St. Kongensgade 45
1264 København K

Telefon/Telefax:
33 92 84 00
33 11 04 15

E-mail/Homepage:
rigsrevisionens-email@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

75

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Sendt: 13. oktober 2005 10:30
Til: Ulla Elm-Larsen (ENS)
Emne: VS: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: lisbeth.groenberg@risoe.dk [mailto:lisbeth.groenberg@risoe.dk]
Sendt: 11. oktober 2005 08:55
Til: lbf@ens.dk
Emne: FW: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

For god ordens skyld kan jeg herved meddele, at Risø ikke har nogen bemærkninger til det fremsendte udkast.-

Mvh
Lisbeth Grønberg
Sekretariatschef, kst. vicedirektør
Forskningscenter Risø
Tlf. 46 77 46 08
Fax 46 77 46 07
e-mail: lisbeth.groenberg@risoe.dk

-----Original Message-----

From: Lene Borch Frøtlund (ENS) [mailto:LBF@ENS.dk]
Sent: 16. september 2005 14:36
To: '3f@3f.dk'; 'ark@ark-ada.dk'; 'samfund@advocom.dk'; 'sekr@arkitektforbundet.dk'; 'aa@aa-dk.dk'; 'arf@arf.dk'; 'ae@net.dialog.dk'; 'bm@bm.dk'; 'bl@bl.dk'; 'a.boggild@mail.tele.dk'; 'info@boligtjek.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'Byggecenter@byggecenterum.dk'; 'info@byggecenterum.dk'; 'info@bygherreforeningen.dk'; 'JMB@CARLBRO.DK'; 'co@co-industri.dk'; 'danak@danak.dk'; 'dl@dklf.dk'; 'dn@dn.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'Uffe.Groes@dem.dk'; 'fl@dem.dk'; 'deg@deg.dk'; 'dff@dff.dk'; 'dgc@dgc.dk'; 'dhs@dhs.dk'; 'di@di.dk'; 'dl@dansklandbrug.dk'; 'jeh@ds.dk'; 'lt@ds.dk'; 'debra@energibranchen.dk'; 'delta@delta.dk'; 'dong@dong.dk'; 'ds@ds-net.dk'; 'dtu@adm.dtu.dk'; 'info@ejendomsf.dk'; 'elfor@elfor.dk'; 'elkraft@elkraft.dk'; 'elsam@elsam.dk'; 'esf@elsparefonden.dk'; 'eltra@eltra.dk'; - EKN Energiklagenævnets officielle postkasse; 1 - KS Sekretariatet for Energitilsynet; Erhvervs- og Byggestyrelsens officielle postkasse (EBST); Erhvervs-og-Selskabsstyrelsen (EOGS); 'fri@frinet.dk'; 'fm@fm.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'hoeringer@fbr.dk'; 'fs@fs.dk'; 'mail@fdkv.dk'; 'frr@frr.dk'; 'fri@frinet.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'ffem@post8.tele.dk'; 'fse@fse.dk'; 'fp@forsikringenshus.dk'; 'risoe@risoe.dk'; 'fmn@fmn.dk'; 'fbt@fbt.dk'; 'raadhuset@frederiksberg.dk'; 'hng-mn@hng-mn.dk'; 'nic@hng-mn.dk'; 'th@nordic.greenpeace.org'; 'hur@hur.dk'; 'hts@hts.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'ida@ida.dk'; 'im@im.dk'; 'jm@jm.dk'; 'kto@kto.dk'; 'kl@kl.dk'; - KS Konkurrencestyrelsens officielle postkasse; 'kum@kum.dk'; 'mff@mff.kk.dk'; 'landbrugsraadet@landbrug.dk'; 'lo@lo.dk'; 'llodk@llodk.dk'; 'information@lysteknik.dk'; 'mf@mmf.dk'; 'mim@mim.dk'; 'mst@mst.dk'; 'minff@minff.dk'; 'inm@inm.dk'; 'lige@lige.dk'; 'fvm@fvm.dk'; 'vtu@vtu.dk'; 'ngf@ngf.dk'; 'ofr@oil-forum.dk'; 'ove@VedvarendeEnergi.dk'; 'torben.r.hansen@teknologisk.dk'; 'oss@mail.tele.dk'; 'par@par.dk'; 'info@par-fri.dk'; 'sekretariat@parcelhus.dk'; 'EBH@ramboll.dk'; 'rr@realkreditraadet.dk'; 'ems@dem.dk'; 'elo@teknologisk.dk'; 'rpchh@politi.dk'; 'rigsrevisionen@rigsrevisionen.dk'; 'sde@elforbrugerens.dk'; 'sek@ssbb.dk'; 'sek@sek.dk'; 'by-og-byg@by-og-byg.dk'; 'skm@skm.dk'; 'lauget@image.dk'; 'sns@sns.dk'; 'sesmail@ses.dk'; 'sm@sm.dk'; 's-fou@s-fou.dk'; 'teknig@teknig.dk'; 'info@teknologisk.dk'; 'poul.jeremiassen@teknologisk.dk'; 'um@um.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'ingkos@webspeed.dk'; 've.liverandoererne@ve-liverandoererne.dk'; 'wwf@wwf.dk'; - DEP Økonomi og Erhvervsministeriets officielle postkasse; 'aau@aau.dk'
Subject: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Hermed fremsendes i høring udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Venlig bemærk, at fristen for bemærkninger er 11. oktober 2005.

Med venlig hilsen

Lene Borch Frøtlund
Energianvendelse- og økonomi
Direkte tlf: 33 92 67 51
E-post: lbf@ens.dk

Transport- og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk
-----

52)

Fra: Jana Eger Schrøder [JEG@kl.dk]

Sendt: 11. oktober 2005 09:52

Til: ue@ens.dk; lbf@ens.dk

Emne: SV: vedr. høring om bek. om energimærkning af bygninger
Forresten - jeg glemte at skrive, at der er flere der har givet udtryk for at materialet ikke er så nemt at læse - man kunne overveje, om ikke det skulle igennem en læs-let skriveproces.

Med venlig hilsen

Jana Eger Schrøder
fuldmægtig
KL - kontoret for teknik og miljø
Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S
tlf. 33 70 34 83
fax. 33 70 30 60

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Jana Eger Schrøder

Sendt: 11. oktober 2005 09:48

Til: 'ue@ens.dk'; 'lbf@ens.dk'

Emne: vedr. høring om bek. om energimærkning af bygninger

KL har modtaget ovenstående i høring:

KL har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jana Eger Schrøder
fuldmægtig
KL - kontoret for teknik og miljø
Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S
tlf. 33 70 34 83
fax. 33 70 30 60

30

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Sendt: 4. oktober 2005 15:40
Til: Ulla Elm-Larsen (ENS)
Emne: VS: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Trineke Borch Jacobsen [mailto:TBJ@realkreditraadet.dk]
Sendt: 4. oktober 2005 15:12
Til: lbf@ens.dk
Cc: Heelen Juhl
Emne: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

REALKREDITRÅDET

Transport – og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

4. oktober 2005
G 650 - tbj

Att. Lene Borch Frøtlund

Høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Realkreditrådet har modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelse i høring, med anmodning om eventuelle bemærkninger senest den 10. ds

Realkreditrådet kan efter gennemgang af materialet oplyse, at det ikke giver anledning til bemærkninger her fra.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen

17

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Jakob Øster [jds@inm.dk]

Sendt: 21. september 2005 14:28

Til: ue@ens.dk; lbf@ens.dk

Cc: Jakob Øster

Emne: Integrationsministeriets høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Energistyrelsen har ved e-post af 16. september 2005 anmodet Integrationsministeriet om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

I den forbindelse skal Integrationsministeriet herved meddele, at ministeriet ikke har bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Jakob Øster

Sekretariatskontoret

**Ministeriet for Flygtninge
Indvandrere og Integration**

Holbergsgade 6
1057 København K
Tlf.: 33 92 33 80
Fax: 33 11 12 39
Web: www.inm.dk

Direkte: 33 95 15 87
Personlig e-post: jds@inm.dk

32

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Sendt: 10. oktober 2005 09:41
Til: Ulla Elm-Larsen (ENS)
Emne: Høringssvar JM

docId: ensintra/ensj04/DOK116348
SJ: -1

Hej Ulla Budget- og planlægningskontoret,

Karin Baunsgaard, Justitsministeriet, har d.d. telefonisk oplyst, at Justitsministeriet ikke har bemærkninger til mærknings-bekendtgørelsen.

Vh Lene

Lene Borch Frøtlund
Energianvendelse- og økonomi
Direkte tlf: 33 92 67 51
E-post: lbf@ens.dk

Transport- og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk
-----

(71)

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Sendt: 13. oktober 2005 10:23
Til: Ulla Elm-Larsen (ENS)
Emne: VS: Høringssvar til energimærkningsbekendtgørelsen

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Trine Frederiksen (EKN)
Sendt: 11. oktober 2005 09:10
Til: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Emne: Høringssvar til energimærkningsbekendtgørelsen

J.nr. 520-9

Til Lene Borch Frøtlund, Energistyrelsen

Bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

Energiklagenævnet har følgende bemærkninger til høringssudkastet:

1. § 21, stk. 2, nr. 2, stk. 3, nr. 2 og stk. 4, nr. 2, slet e "Have mindst 3 års dokumenteret erhvervsmæssig praksis inden for de seneste 5 år med relevant byggeteknisk(e) og energimæssig rådgivning, herunder kundekontakt."

Nævnet har i flere afgørelser behandlet begrebet "kundekontakt", jf. den tidligere bekendtgørelses § 24, stk. 2, nr. 2 og fandt i bl.a. 521-6 af 28. maj 2004, at begrebet ikke udelukker rådgivning ydet internt i en virksomhed på trods af Håndbog for Energikonsulenters bilag 2-2, idet der ikke var hjemmel til fastsættelse af bindende forskrifter heri. I nævnets praksis har der således været rejst spørgsmål om, hvorvidt rådgivning inden for en kommune samt rådgivning af en anden afdeling i samme firma kan karakteriseres som kundekontakt. For at undgå tvivlsspørgsmål om selve kundebegrebet kunne sætningen ændres til "...rådgivning, herunder **erfaring med formidling.**"

Endvidere bør det præciseres, hvorvidt kundekontakt er påkrævet i alle 3 år.

2. § 22, stk. 3, indsæt komma "...eller overdragelse af brugsret, jf. § 6-8, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger,..."
3. § 37, stk. 1, indsæt efter bestemmelserne i denne bekendtgørelse "Klager over faglige og kvalitetsmæssige forhold vedrørende gyldige energimærkninger og andre ydelser udført af energikonsulenter **efter bestemmelserne i denne bekendtgørelse** behandles af Energistyrelsen."
4. § 37, stk. 1, nr. 1-3: Energiklagenævnet kan med den foreslåede udvidelse af klageadgangskredsen forudse en betydelig forøgelse af antallet af klagesager. Nævnet ønsker en ændring af bestemmelsen, således nr. 2 slettes og der i nr. 3 slettes "..., herunder **potentielle købere eller erhververe, ...**".

Nr. 2 er en udvidelse i forhold til den nuværende ordning. Energiklagenævnet finder ikke

grundlag for at ændre klageadgangen på dette punkt, da lejere, andelshavere og andre brugere har ringe økonomisk interesse i energimærkningen.

Potentielle købere eller erhververe af en ejendom er ikke efter den nuværende ordning tildelt klageadgang, og Energiklagenævnet ønsker heller ikke for denne persongruppe at gøre ændring deri, da nævnet i så fald skal vurdere hypotetiske situationer med risiko for, at energimærket bliver rutinemæssigt påklaget før køb af ejendomme.

5. § 39, stk. 1, indsæt kommaer "Sekretariatet varetager, efter nærmere retningslinier fastsat af styrelsen, opgaver vedrørende..."

§ 39, stk. 1, nr. 2: rækkefølgen ændres "Forbereder sager til Energistyrelsens afgørelse vedrørende optagelse af konsulenter på optagelseskursus, beskikkelse af energikonsulenter, genbeskikkelse af energikonsulenter, inddragelse af beskikkelse som energikonsulent, registrering af energikonsulentfirmaer, inddragelse af registrering som energikonsulentfirma, påtale og advarsel, berigtigelse af energimærkning, klager over arbejde udført af beskikkede energikonsulenter samt henvendelser i øvrigt om energimærkningsordningen."

6. Endelig vil Energiklagenævnet gerne have mulighed for at træffe formandsafgørelser i sager vedrørende påtale af fejl og tildeling af advarsel til energikonsulenter, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 2, nr. 5 ved indsættelse af en bestemmelse i lov nr. 585 af 24. juni 2005 om fremme af energibesparelser i bygninger på linie med varmforsyningslovens § 27, stk. 2 og den enslydende bestemmelse i elforsyningslovens § 89, stk. 4: "**Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der skal behandles efter denne lov eller efter regler udstedt i henhold til loven.**"

Nævnet har righoldig praksis på området, og det ville være hensigtsmæssig for tilrettelæggelsen af nævnets arbejde at kunne træffe formandsafgørelser i disse sager.

Med venlig hilsen
Trine Frederiksen

Trine Frederiksen

Fuldmægtig
Telefon direkte 3395 5854
Mail tfr@ekn.dk

Energiklagenævnet
Frederiksborggade 15
1360 København K
Telefon 3395 5785 - Fax 3395 5799
ekn@ekn.dk - www.ekn.dk

---

(32)

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Sendt: 7. oktober 2005 09:14
Til: Ulla Elm-Larsen (ENS)
Emne: VS: HØRINGSUDKAST energimærke bekendtgørelse.doc

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Martin Veis Jørgensen (EBST)
Sendt: 6. oktober 2005 13:52
Til: Heidi Ingeman Ebdrup (ENS); Lene Borch Frøtlund (ENS)
Cc: Christine Pade (EBST); Lars Nielsen (EBST)
Emne: HØRINGSUDKAST energimærke bekendtgørelse.doc

Hej Heidi og Lene

Tak for sidst.

Jeg har læst udkastet til bekendtgørelse og har i den anledning nogle forslag til rettelser og præciseringer.

Jeg vedlægger dels et officielt brev og dels min kopi af udkastet med rettelsesmarkeringer.

Jeg har læst udkastet med BBR-briller og det kan ikke udelukkes at styrelsen kommer med yderligere bemærkninger inden høringsfristens udløb.

Med venlig hilsen

Martin Veis Jørgensen
Tlf: 35 46 63 55
e-mail: mj@ebst.dk
Fuldmægtig
Erhvervs- og Byggestyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

mj 051006 HØRINGSUDKAST
Høringsvar energimærke bekendtgørelse.doc

ERHVERVS- OG BYGGESTYRELSEN

Energistyrelsen
Att.: Lene Borch Frøtlund

mail til lbf@ens.dk

6. oktober 2005
Sag B-5768-14
/mj
Deres ref. 030203/30010-0041

Vedr. høring af udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Energistyrelsen har ved brev af 16. september 2005 anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Erhvervs- og Byggestyrelsen skal i den anledning komme med følgende bemærkninger og forslag til præciseringer:

Til § 2 stk. 1:

Bygninger har i BBR én anvendelsesregistrering og såfremt der er flere anvendelser i bygningen er det den overvejende, der er registreret. Registreringen i BBR afspejler bygningens funktion og ikke hvilket erhverv, den anvendes til. Der foreslås derfor følgende formulering:

”§ 2. Bygninger, der ifølge Bygnings- og Boligregistret (BBR) har følgende anvendelsesregistrering, er undtaget fra krav om energimærkning af bygninger (anvendelseskode i BBR er anført i parentes):”

Til § 2 stk. 2 og stk. 3:

Formuleringen i udkastet betyder at fx en ejendom med en bygning på 4000 m² med anvendelse 230 og en bygning på 3000 m² med anvendelse 320 (et el-værk med administrationsbygning) som helhed vil være undtaget for energimærkning. Den anden bygning vil dog jf. stk. 3 være omfattet såfremt den indeholder enheder til særskilt brug.

Der foreslås derfor følgende formulering af stk. 2 og stk. 3. 1. pkt.:

” *Stk. 2.* Hvis halvdelen af det samlede etageareal af en bygning anvendes til formål, som er nævnt i stk. 1, er bygningen som helhed undtaget fra krav om energimærkning, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Indeholder en bygning, der som helhed er undtaget efter stk. 2, enheder til særskilt brug, der ikke anvendes til formål som nævnt i stk. 1 og § 3, vil disse enheder dog uanset bestemmelsen i stk. 2 være omfattet

**ERHVERVS- OG
BYGGESTYRELSEN**
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf 35 46 60 00
Fax 35 46 60 01
CVR-nr. 48 46 41 14
ebst@ebst.dk
www.ebst.dk

af krav om energimærkning ved salg, udleje eller overdragelse af brugsret. ....”

Til § 3 stk. 1.:

Det kan overvejes at udvide listen over bygninger, der er undtaget med:

- Garage med plads til et eller to køretøjer (910).
- Udhus (930).

Disse bygningstyper vil i nogle tilfælde være omfattet af § 3 stk.2 nr. 1 eller nr. 4, men i forbindelse med de strukturelle ændringer i landbruget vil bygninger, der er registreret som stuehuse til landbrug overgår til at være registreret som parcelhuse, mens de overflødiggjorte avls- og driftsbygninger, der er undtaget jf. § 2 stk. 1 nr. 1, vil blive registreret med kode 910 og 930, hvis de ikke overgår til anden anvendelse.

Til § 4 stk. 2.:

Det kan overvejes at udelade ”sammenhængende” i 1. pkt. Herefter er 2. pkt. – definition af sammenhængende – overflødig. Formuleringen i udkastet bør dog fastholdes hvis det er hensigten at der ikke må udarbejdes fælles energimærke for ejendomme der er adskilt af mere og andet end vej eller sti.

Til § 5:

Der foreslås følgende formulering:

”§ 5. Det opvarmede etageareal beregnes som det samlede etageareal for en ejendom, ved at sammenlægge de samlede bygningsarealer (BBR felt 216) og arealerne af udnyttede dele af tagetage (BBR felt 222) for de enkelte bygninger.

Stk. 2. Ved beregning af det opvarmede etageareal fradrages følgende arealer:

- 1) Arealer i bygninger og erhvervsenheder, som i BBR er registreret under de anvendelser på bygnings- og bygningsenhedsniveau, der er nævnt i § 2, stk. 1, og § 3.
- 2) Arealer, som ikke eller kun kortvarigt opvarmes til over 5°C.”

Til § 8 stk. 3.:

Der foreslås følgende formulering, da ordningen omhandler energimærkning af bygninger og ikke af ejendomme:

”*Stk. 3.* Energimærkningen af bygninger med beboelseslejligheder eller andre enheder til særskilt brug skal indeholde energimærkning af de på-

gældende beboelseslejligheder og enheder. Energimærkning af beboelseslejligheder og andre enheder til særskilt brug kan baseres på en vurdering af en anden repræsentativ beboelseslejlighed eller enhed indenfor samme ejendom. ”

Til § 9 stk. 3.:

Såfremt der kan opnås aftale om, at konstaterede fejl i BBR i forbindelse med en Energimærkning kan videregives til brug for den kommunale ajourføring af BBR, skal det sikres at energikonsulenten også pålægges at indberette oplysninger om konstaterede arealafvigelser m.v., der har indflydelse på energimærkningen.

Til § 10 stk. 2. og § 16 stk. 2.:

Det bør præciseres hvad der skal udgøre mere end 25 pct. Fx:

”... klimaskærmen eller hvor udgifterne til ombygningen eller forandringen udgør mere end 25 pct. ...”

Til § 15 stk. 3. m.fl.:

Referencer til BR-95 og BR-S-98 bør tjekkes. Fx refereres der til 'Bygningsreglement 1995 kap. 1.3, stk. 4, litra e', som handler om ansøgning om at give offentligheden adgang til en mine.

Ovenstående bemærkninger stammer primært fra en gennemlæsning af bekendtgørelsen med henblik på relationerne til BBR. Det kan ikke udelukkes at styrelsen kommer med yderligere bemærkninger til bekendtgørelsen inden høringsfristens udløb.

Med venlig hilsen

Martin Veis Jørgensen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 35 46 63 55
E-post mj@ebst.dk

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Fra: Lene Borch Frøtlund (ENS)
Sendt: 13. oktober 2005 10:28
Til: Ulla Elm-Larsen (ENS)
Emne: VS: [05/107] Høringssvar om energimærkninger af bygninger

Ikke-navngivet
vedhæftet fil

radBDF6C.DOC
(759 KB)

Maiken Møller Holm
(mmh@danske...)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Maiken Møller Holm [mailto:mmh@danskenergi.dk]
Sendt: 11. oktober 2005 11:18
Til: lbf@ens.dk
Cc: Richard Schalburg
Emne: VS: [05/107] Høringssvar om energimærkninger af bygninger

Ulla Elm-Larsen (ENS)

Til Energistyrelsen
Lene Borc Frøtlund

Vedlagt fremsendes efter aftale med Richard Schalburg høringssvar om bekendtgørelse om energimærkninger af bygninger.

Høringssvaret bliver ligeledes sendt pr. brev med posten i dag.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Richard Schalburg på tlf. 35 300 932 eller på mail ris@elfor.dk.

Med venlig hilsen

Maiken Møller Holm
Dansk Energi
Tlf. 35 300 914
Mobil 25 29 19 14

Notat

ELFOR
dansk eldistribution

Energistyrelsen
Lene Borc Frøtlund
Energianvendelse- og økonomi
Amaliegade 44
1256 København K

Dok. ansvarlig: RIS
Sekretær: RIS
Sagsnr: 05/107
Doknr: 12

07-10-2005

Høringssvar om bekendtgørelse om energimærkninger af bygninger

ELFOR vil på vegne af medlemmerne takke for lejligheden til at kommenterer udkast til bekendtgørelse. På vegne af medlemmerne har ELFOR nedenstående kommentarer:

Kapitel 1.

§ 1. Det kan i fremtiden forekomme, at der opføres bygninger, som er i energiklasse 1 – eller måske lavere, hvor energiforbruget bliver dækket af "gratis varme" fra belysning, personer etc. Undtages disse bygninger i henhold til den aktuelle paragraf?

Såfremt dette forekommer, kunne disse bygninger mærkes i forbindelse med opførelse, men grundet det lave energiforbrug bør disse bygninger undtages for mærkning i en længere årrække.

Det fremgår ikke af bekendtgørelsens krav til tidsfrist hvornår nye energimærker på eksisterende ejendomme (f.eks. udlejningsejendomme), som med de nye bestemmelser bliver inddraget i ordningen, skal være udført.

§ 5. Er kælderarealer også omfattet

Kapitel 2.

§ 8. ELFOR har svært ved at se fordelene i at opdele den gamle ELO ordning i 2 ordninger for henholdsvis "flerfamiliehuse" og "Handel, Service og offentlige bygninger".

Problemet ligger i, at mange konsulenter (størstedelen regner vi med) skal have begge beskikkelser, da dette er en nødvendighed for at have en aftale med en kommune vedrørende servicering af kommunens samlede bygningsmasse.

Dette problem vil endda blive større i fremtiden, da nye krav i bekendtgørelsen formentlig vil reducere kommunernes brug af interne konsulenter.

På pågældende opdeling af konsulent i kategori 2. - flerfamiliehus (inkl. plejehjem) og i kategori 3 Handel, Service og offentlige bygninger – finder vi uhensigtsmæssig, idet dette sandsynligvis forøger omkostninger for et energikonsulentfirma. Konsulenter i de mindre befolkede egne af landet har behov for et større klient grundlag, for at ordningen for firmaet er rentabel. Derved har en konsulent behov for dække min. 2 kategorier.

§ 12. Det fremgår ikke af bestemmelserne, om energimærkes hoveddata bliver registreret for fremtiden i BBR? Og såfremt dette bliver tilfældet, skal mærket hoveddata være tilgængelig for offentligheden via f.eks. www.netborger.dk under ejendomsfakta?

Kapitel 3.

§ 15 punkt 4. I oplægget er det kun ved ansøgning om byggetilladelse for ejendomme over 1000 m², som skal indeholde oplysninger om alternative systemer til opvarmning og køling. Det kunne være en god ide at stille dette krav til alle bygninger, da det kunne medvirke til at fremme opførelsen af lavenergi-byggeri indenfor enfamiliehuse og etagebyggeri, idet en fremtidig bygherre så automatisk skal have informationer omkring muligheder.

Samtidig bør det så medføre en klarere præcisering af, at en økonomisk beskrivelse af alternative systemer skal indeholde både anlægsmæssige og driftsmæssige informationer gældende over et anlægs levetid.

Kapitel 4.

§ 18 Stk. 2. "Det påhviler ejeren af ejendommen...". Vil den pågældende paragraf også gælde for andelsboligforeninger og ejerforeninger, hvor ejendommen er over 1000 m²?

Kapitel 5.

§ 20. Hvordan defineres institutioner generelt, og skal der ved institutioner også forstås selvejende institutioner?

Kapitel 6.

Der er omtalt 3 forskellige typer af energikonsulenter, men de har samme navn, hvorved kunderne ikke kan skelne den ene fra den anden, hvilket er uheldigt. De tre grader af konsulenter henvender sig ikke til samme kunde segment – men har samme fælles navn.

§ 22. Når en konsulent kun kan beskikkes som intern konsulent for kategori 3 byggeri – Handel, service og offentlige bygninger – fremmer dette ligeledes ikke udbredelsen af interne konsulenter hos offentlige myndigheder og institutioner, som også har bygninger under kategori 2 – flerfamiliehuse (døgninstitutioner og plejehjem). Disse bygningstyper kan således IKKE udføres af en intern konsulent.

Reglen må medføre, at offentlige bygningsejere ikke kan udnytte en intern konsulent effektivt, og denne konsulent type vil ikke være særlig attraktiv at ansætte. Ligeledes vil dette medføre fordyrende omkostninger til mærkning via eksterne konsulenter.

§ 23. Regler omkring genbeskikkelse.

Konsulenter i mindre firma kan have svært ved at sikre sig tilstrækkelig antal energimærker inden for en periode på 3 år, når et mærke har en gyldighed på 5 år. Antal nyopførte ejendomme i tyndt befolkede områder kan i perioder med lavt byggeaktivitet bevirke, at antallet af nye ejendomme er begrænsede, specielt inden for kategori 3 bygninger.

Stk. 3. Vedrørende forudsætningerne for genbeskikkelse, bør det for de store ejendoms kategorier være muligt at dokumentere sin aktivitet ved hjælp af, at have energimærket et vist antal m² i gennemsnit pr. år i den nævnte 3 års periode.

Følgende er et forslag til erstatning af punkt 2) og 3):

- 2) Beskikket til energimærkning af flerfamiliehuse, jf. § 8, stk. 1, nr. 2: 10 indberettede energimærker om året, eller energimærker der dækker et opvarmet areal på minimum 30.000 m².
- 3) Beskikket til energimærkning af handel, service og offentlige bygninger, jf. § 8, stk. 1, nr. 2: 10 indberettede energimærker om året, eller energimærker der dækker et opvarmet areal på minimum 30.000 m².

Ovenstående forslag skal bl.a. ses med baggrund i, at nogle konsulenter med fordel kan være specialiseret inden for energieffektivisering af f.eks. sygehuse eller andre store enheder. Her kan det være en fordel for både kunden, konsulenten og samfundet, at denne konsulent kan fastholde sit specialeområde og samtidigt opretholde sin beskikkelse til energimærkning.

Kapitel 8.

§ 40. ELFOR anbefaler, at der indføres sanktionsmuligheder for alle bygninger og ikke kun bygninger over 100 m².

§ 44. Disse kvalifikationskrav kan en del konsulenter have svært ved at opfylde grundet i flere forhold.

Flere undersøgelser har vist, at der i udkant områder i Danmark ikke udføres energimærker i forbindelse med ejerskifte på ejendomme, selvom dette er et lovkrav (ERFA fra Vestjylland viser dette). Konsulenter i disse områder kan således mangle tilstrækkelige mærker til, at kunne opfylde overgangsordningens krav. 60 ejendomme er mange mærker, hvor flere konsulenter max udføre 2 til 5 mærker om året.

I forbindelse med overgangsbestemmelserne mener ELFOR ikke, at det er rimeligt at fastsætte krav om et minimums antal mærkninger pr. år med tilbagevirkende kraft.

Alle nuværende konsulenter bør kunne deltage i optagelseskurserne til den nye ordning, for så vidt dokumenteret rådgivererfaring, som her beskrevet kan sidestilles med ovenstående forudsætning for godkendelse.

ELFOR mener omvendt, at det er en særdeles god idé at indføre regelsættet i § 23 stk. 3, men at det først træder i kraft ved første genbeskikkelse om 3 år.

ELFOR anbefaler, at der indføres ind tidsbegrænset dispensation for generhvervelse som følge af begrundet fravær fra opgaven.

Generelt

ELFOR bemærker, at Energistyrelsen har fjernet registreringsudvalgene og flyttet det fulde ansvar for ordninger ind i Energistyrelsen, hvilket virker fornuftigt. Energistyrelsen bør dog overveje, at

ELFOR

dansk eldistribution

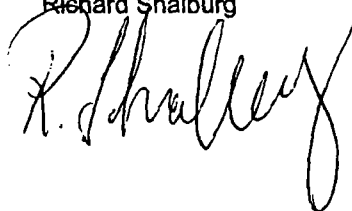
etablere et rådgivende udvalg for at fastholde dialog og engagementet hos brugernes og konsulenterne organisationer.

I tilknytning til krav i overgangsordningen kan konsulenter, som grundet sygdom, arbejdsløshed eller jobskifte ikke dokumentere tilstrækkelige antal energimærker, som der kræves i et gennemsnit over de sidste 3 år. Hvorledes dokumenteres disse konsulenter, at de har haft tilstrækkelig erhvervs erfaring?

Flere konsulenter kan have arbejdet med energirådgivning gennem mere en f.eks. 5 år.

Med venlig hilsen
ELFOR

Richard Shalburg

NOTAT

9. december 2005
j.nr. 030203/30010-0041
ref. UE/db
Energianvendelse &
-økonomi

Side 1/9

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger

1. Indkomne høringssvar

Udkast til bekendtgørelse om energimærkning af bygninger blev sendt i ekstern høring den 16. september 2005 til en bred høringskreds. Høringsfristen udløb den 11. oktober 2005.

Energistyrelsen har modtaget i alt 59 høringssvar. Heraf indeholdt 43 høringssvar bemærkninger fra 41 høringsparter eller andre interesserede parter, og 16 høringssvar havde ingen bemærkninger.

- ./ I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Energistyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Ønskes detaljerede oplysninger om svarenes indhold, henvises der til de fremsendte høringssvar (vedlagt).

Ud over de ændringer af bekendtgørelsen, der er foretaget på baggrund af høringssvarene, er der på en række punkter foretaget uddybninger og tydeliggørelser af bekendtgørelsens bestemmelser.

2. Generelle kommentarer

2.1. Opfølgning på energimærkning, realisering af besparelser

HNG og Naturgas Midt-Nord og **DEBRA** foreslår, at energikonsulenter får opgaver med at sikre realiseringen af de besparelsesforslag, der fremgår af energiplanen.

Der er ifølge den politiske aftale af 10. juni 2005 om den fremtidige energispareindsats lagt op til, at opfølgning på energimærkningen skal ske i et samarbejde med alle aktører på området, og at energiforsyningselskaberne skal spille en særlig aktiv rolle i forbindelse med denne indsats. Energiforsyningselskaberne kan i et vist omfang indgå i dette samarbejde, men det vurderes at være for omkostningstungt for husejerne, hvis energikonsulenterne skal forpligtes til at indgå i opfølgningen i væsentligt omfang

2.2. Andre incitamentsordninger, informationskampagne for energimærkningsordningen

Københavns Kommune og **Akademisk Arkitektforening** peger på behovet for øvrige incitamentsordninger, fx billigere belåning, lavere ejendomsskatter e.l., og **F.R.I.** peger på behovet for kampagner for energimærkningsordningen.

De foreslåede incitamentsordninger ligger uden for hjemlerne i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

Der er ifølge den politiske aftale af 10. juni 2005 om den fremtidige energispareindsats lagt op til, at opfølgning på energimærkningen skal indgå i det samarbejde med alle aktører på området, der skal etableres i forbindelse med indsatsen for en forøgelse og effektivisering af energispareindsatsen. Kampagner kan være et element i denne indsats.

2.3. Forslag om følgegruppe

DEBRA, ELFOR og **Boligselskabernes Landsforening** peger på fordelene ved et rådgivende følgeudvalg for interesserede parter.

Energistyrelsen vil på længere sigt overveje, om der kan være fordele ved at etablere sådanne rådgivende udvalg, når de nye ordninger er sat i drift, eller om den dialog, der skal være med de involverede parter, bedre kan gennemføres på anden vis.

2.4. Fremtidig beskæftigelse af energikonsulenter, overgangsproblemer

En række kommentarer, bl.a. fra **Danske Arkitektvirksomheder DANSKE ARK, Bolig Tjek Gruppen, F.R.I.** og **Wormslev Bygningsdrift A/S**, er bekymrede for den fremtidige beskæftigelse af energikonsulenter og peger på, at de fremtidige opgaver ikke vil være jævnt fordelt, men at der vil kunne opstå arbejdspekler som følge af den forlængede gyldighed af kommende og nuværende energimærkninger.

Bekendtgørelsen er ændret, idet der er tilføjet bestemmelser om gyldigheden af eksisterende mærker. Bestemmelserne modvirker i nogen grad overgangsproblemerne. Med den forlængede gyldighed af energimærkningerne på 5 år vil det imidlertid for bygningskategorierne flerfamilieejendomme samt handel, service og offentlige bygninger ikke kunne undgås, at der bliver en ujævn efterspørgsel efter energimærkninger.

3. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

3.1. Omfattede bygninger, undtagelser

Der er en lang række bemærkninger til bestemmelserne i kapitel 1 om omfattede bygninger og undtagelser, bl.a. fra **ELFOR** om at undtage bygninger i energiklasse 1, **DANSKE ARK** om at medtage bygninger, der indeholder industri eller håndværk helt eller delvis, **Akademisk Arkitektforening** om at undtage fredede bygninger, fra **OVE** om, at undtagelse ikke bør ske på baggrund af BBR-kategorier, men efter en konkret vurdering af en energikonsulent, fra **Direktoratet fra Fødevarerhverv** med forslag om at undtage bygninger, som bruges til forskning, samt fra **Erhvervs- og Byggestyrelsen** med forslag om undtagelse af forskellige, typisk uopvarmede småbygninger.

Direktivet om bygningers energimæssige ydeevne (også kaldet bygningsdirektivet) sætter snævre grænser for mulighederne for at undtage fra kravet om energimærkning ved opførelse, salg eller udleje.

Erhvervs- og Byggestyrelsens forslag til undtagelser af visse små bygninger medtages i bekendtgørelsen.

3.2. Sommerhuse

Dansk Byggeri og **Dansk Ejendomsmæglerforening** foreslår, at sommerhuse undtages fra krav om energimærkning.

Forslaget giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen. Ifølge direktivet om bygningsenergimæssige ydeevne vil det ikke være muligt at fastsætte en generel undtagelse af sommerhuse fra krav om energimærkning. Bygningsdirektivet giver kun mulighed for at undtage bygninger med et samlet nytteareal på under 50 m² eller som kun er beregnet til at blive benyttet højst fire måneder om året.

Indsendelse af ejeroplysninger til brug for ansøgning om byggetilladelse er derimod ikke et krav ifølge bygningsdirektivet. I bekendtgørelsen medtages derfor bestemmelser om, at sommerhuse ikke er omfattet af krav om indsendelse af ejeroplysninger.

3.3.3.4. Etageareal

Der er flere kommentarer og spørgsmål vedrørende omfattede etagearealer, bl.a. fra **Erhvervs- og Byggestyrelsen, ADA Associerede Danske Arkitekter, F.R.I., DANSKE ARK og ELFOR.**

Der foretages ændringer i bekendtgørelsen, der tydeliggør etagearealet, så energimærkningen bygges på samme grundlag, som anvendes i forbindelse med bygningsreglementet.

3.5. Frist for energimærkning af nyomfattede eksisterende bygninger

ELFOR foreslår tidsfrist for udførelse af energimærkning af eksisterende ejendomme, der inddrages i ordningen.

Der indsættes en bestemmelse i bekendtgørelsen om, at bygninger, som ikke tidligere har været omfattet af krav om energimærkning, men som nu bliver omfattet af krav om regelmæssig energimærkning, skal have udarbejdet energimærkningen inden den 1. januar 2008.

3.6. Bygningskategorier

Der er indkommet en række forskellige bemærkninger og forslag om inddelinger i bygningskategorier, herunder sammenlægning af to eller alle tre bygningskategorier med hensyn til beskikkelse, om bevarelse af den nuværende grænse på 1500 m² mellem små og store bygninger eller en afgrænsning af bygningskategorien enfamiliehuse svarende til Huseftersynsordningens afgrænsning. Bemærkningerne kommer fra **Konstruktørforeningen, ADA, energikonsulent Bo Frimodt, Bolig Tjek Gruppen, Foreningen for Energi & Miljø, DANSKE ARK, ELFOR, Wesenberg rådg. Ingeniørfirma ApS, ABF, Dansk Ejendomsmæglerforening og energikonsulent Jeppe Westrup.**

Bemærkningerne giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Opdelingen af bygninger i de forskellige anvendelser sker først og fremmest af hensyn til bygningsejere og lejere mv., for at der kan ske en tilpasning af energimærkningen til de aktuelle behov. Da langt de fleste opgaver imidlertid er relativt ens for bygningskategorierne flerfamiliehuse samt handel/service og offentlig sektor ser Energistyrelsen ikke anledning til at opretholde 3 kategorier. Huseftersynsordningens afgrænsning kan ikke anvendes, da den ikke er entydig.

3.7. Energimærkning af lejligheder

Der er indkommet forskellige bemærkninger med ønske om forskellige præciseringer vedrørende energimærkning af lejligheder, bl.a. fra **Erhvervs og byggestyrelsen, Foreningen for Energi & Miljø, Dansk Ejendomsmæglerforening, F.R.I. og Andelsboligernes Fællesre-**

præsentation ABF. Boligselskabernes Landsforening fandt at det ikke fremgik af bekendtgørelsen, at energimærkning af lejligheder først kræves gennemført fra 2007.

Der foretages enkelte mindre tydeliggørelser i bekendtgørelsen.

Bestemmelser om, at lovens krav om fremlæggelse af energimærkning ved udleje eller overdragelse af andele først træder i kraft den 1. januar 2007, skal ikke medtages i den foreliggende bekendtgørelse, men derimod i ikrafttrædelsesbekendtgørelsen for lov om fremme af energibesparelser i bygninger. Dog skal det i denne bekendtgørelses ikrafttrædelsesbestemmelse fremgå, at undtagelser fra krav om energimærkning ved udlejning først træder i kraft den 1. januar 2007.

3.8. Indberetning af konstaterede fejl i BBR-oplysninger

Erhvervs- og Byggestyrelsen fandt, at konstaterede fejl i BBR i forbindelse med en energimærkning bør kunne videregives til brug for den kommunale ajourføring af BBR.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Energikonsulenten registrerer BBR-oplysninger og opmåler evt. arealet ved tvivlstilfælde. Konsulenten kan anvende det opmålte areal i beregningen af energimærket, men opmålingerne kan ikke direkte anvendes i forbindelse med BBR, da konsulenterne ikke er uddannede landmålere. Disse registreringer indberettes til Energistyrelsen.

3.9. Undtagelsesbestemmelse for indberetning og offentliggørelse af energimærkning

Forsvarets Bygningstjeneste ønskede en undtagelsesbestemmelse for indberetning og offentliggørelse af energimærkning på Forsvarsministeriets område.

Der indsættes en undtagelsesbestemmelse i bekendtgørelsens kap.5, der giver Energistyrelsen adgang til efter ansøgning at undtage særlige statslige institutioner.

3.10. Energimærkningens gyldighed

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og **Dansk Ejendomsmæglerforening**, foreslog at sætte energimærkningens gyldighed op til 10 år, svarende til det maksimale interval i bygningsdirektivet.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. I den politiske aftale af 10. juni 2005 om den fremtidige energispareindsats indgik, at hyppigheden for den regelmæssige energimærkning af store bygninger fastsættes til maksimalt 5 år, og at gyldigheden af energimærker for små bygninger fastsættes til maksimalt 5 år.

3.11. Energimærkning ved ombygninger eller væsentlige forandringer

Der var en række forskellige bemærkninger om uddybning eller præcisering af, hvad der forstås ved byggearbejder vedrørende klimaskærmen eller installationer, der enten berører mere end 25 % af klimaskærmen eller udgør mere end 25 % af seneste offentlige ejendomsværdi med fradrag af grundværdien. Bemærkningerne kom fra **Erhvervs- og Byggestyrelsen**, **BMT Bygge- og Miljøteknik A/S**, **Ejendomsforeningen Danmark**, **Bolig Tjek Gruppen**, **Foreningen for Energi & Miljø**, **Bygherreforeningen** og **Dansk Ejendomsmæglerforening**. **OVE** foreslår at overveje en skærpelse.

I overensstemmelse med Erhvervs- og Byggestyrelsens forslag foretages en præcisering af bestemmelsen, så det fremgår, at det drejer sig om, at udgifterne udgør mere end 25 % af ejendomsværdien. Afgrænsningen er direkte overført fra bygningsreglementet.

3.12. Adgang til oplysninger om energimærkning, bearbejdning af indberettede data

TEKNIQ, Foreningen for Energi & Miljø og Bolig Tjek Gruppen havde bemærkninger om ejeres, energikonsulenters og andres elektroniske adgang til energimærkningens oplysninger. **Foreningen for Energi & Miljø og Københavns Kommune** foreslog, at de indberettede data blev bearbejdet og stillet til rådighed.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Ejeren og energikonsulenten har ifølge bekendtgørelsen adgang til at få oplysningerne om energimærkningen udleveret. Energimærkningsrapporten mv. vil blive lagt på den Offentlige Informations Server (OIS) således, at bygningsejeren har mulighed for selv at hente disse.

Det er Energistyrelsens forventning, at det indsamlede materiale skal indgå som grundlag for statistiske oversigter, rapporter mv. Disse vil på samme måde som øvrig energistatistik blive stillet til rådighed for offentligheden.

3.13 Rimelig frist for udlevering af energimærkning

Dansk Ejendomsmæglerforening foreslår en præcisering af formuleringen "inden for en rimelig frist" for udlevering af energimærkning ved salg, jf. lovens § 6, og at denne rimelige frist ikke kan overstige en periode på 6 måneder regnet fra købsaftalens indgåelse.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 6, stk. 2, i lovforslaget L 136, at der ved en rimelig frist efter omstændighederne forstås en periode på op til 6-12 måneder efter købers overtagelse af ejendommen.

3.14. Oplysninger om muligheder for alternative systemer for opvarmning og køling i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse

Der er en række bemærkninger fra **Foreningen for Energi & Miljø, OVE og ELFOR** om behov for præcisering af bestemmelsen. **F.R.I.** er positiv over for kravet, Bygherreforeningen finder, at oplysningerne forekommer overflødige ved kraftvarme, og **Erhvervs- og Byggestyrelsen** finder, at oplysningerne ikke bør medtages i ejeroplysningsskemaet, idet kravet er opfyldt i forbindelse med varmeplanlægningen.

Bestemmelsen udgår af bekendtgørelsen i overensstemmelse med Erhvervs- og Byggestyrelsens bemærkninger. I Danmark vurderes alternativ forsyning i forbindelse med energiplanlægningen. Det er derfor ikke relevant at vurdere dette spørgsmål særskilt i forbindelse med byggesagsbehandlingen af enkeltsager.

3.15. Udarbejdelse af energimærkning for nye bygninger

Akademisk Arkitektforening, BMT Bygge- og Miljøteknik og Dansk Ejendomsmæglerforening finder ikke, at energikonsulenterne skal udarbejde energimærkninger af nye bygninger.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Bygningsdirektivet indeholder krav om energimærkning af nybyggeri. I bekendtgørelsen stilles krav om en uvil- dig vurdering fra en beskikket energikonsulent, men energikonsulenten vil kunne basere sin gennemgang på den oprindelige energiberegning fra ansøgningen om byggetilladelse. De hidtidige krav har ikke været tilstrækkelige til at sikre f.eks. rørisolering og gulvisolering. Energimærkningen af nybyggeri skal derfor bl.a. vise, om de energimæssige krav i bygnings- reglementet er overholdt. Energimærkningen indgår som et af regeringens initiativer, der skal øge kvaliteten i byggeriet.

3.16. Efterfølgende energimærkningskrav for nye bygninger i energiklasse 1

Foreningen for Energi & Miljø finder, at nye bygninger i energiklasse 1 over 1000 m² bør undtages fra krav om regelmæssig energimærkning og under 1000 m² fra krav om anden energimærkning ved salg.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Erfaringerne fra ener- gimærkning af bl.a. lavenergibygninger vil indgå i forbindelse med den planlagte evaluering, når ordningen har været i drift 3-4 år. Problemstillingen om undtagelse af nye lavenergiby- gninger fra regelmæssig energimærkning vil dog først blive aktuel i 2011, når de første ener- gimærkninger's gyldighed udløber. Bygningsdirektivet giver ikke mulighed for at undtage lav- energihuse fra krav om forelæggelse af en højst ti år gammel energimærkning ved opførelse, salg eller udleje.

3.17. Regelmæssig energimærkning af store ejendomme, omfattede ejendomme og mærk- ningsfrekvens

DANSKE ARK og **Dansk Ejendomsmæglerforening** foreslår at bevare den nuværende af- grænsning med ejendomme på over 1500 m². **Foreningen for Energi & Miljø** foreslår hyp- pigere energimærkning end 5 år eller differentieret energimærkningsfrekvens, f.eks. afhængig af energimærket. **Ejendomsforeningen Danmark** og **Dansk Ejendomsmæglerforening** foreslår regelmæssig energimærkning hvert 10. år

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Det fremgår af Hand- lingsplan for en fornyet energispareindsats, september 2005, at regeringen vil fastsætte hyp- pigheden for den regelmæssige energimærkning for bygninger over 1000 m² til maksimalt 5 år.

3.18. Registrering af forbrug og bygningsdrift

F.R.I. og **Foreningen for Energi & Miljø** foreslår i forbindelse med regelmæssig energi- mærkning krav om forbrugsregistrering og løbende gennemgang af drift. Endvidere foreslår **Foreningen for Energi & Miljø**, at bygningens driftsfolk involveres i udarbejdelsen af ener- gimærkning.

Bekendtgørelsen ændres, således at den hidtidige pligt til forbrugsaflysning og registrering af driftsforhold videreføres for ejendomme i bygningskategorierne flerfamiliehuse samt han- del, service og offentlige bygninger, der er omfattet af krav om regelmæssig energimærkning. Der er ikke hjemmel i loven til at kræve af ejeren, at bygningens driftsfolk skal involveres i udarbejdelsen af energimærkningen.

3.19. Regelmæssig energimærkning af offentlige bygninger

Akademisk Arkitektforening noterer med tilfredshed kravet om regelmæssig energimærkning af alle offentlige bygninger uanset størrelse. **Slots- og Ejendomsstyrelsen** finder, at der kun bør stilles krav om løbende energimærkning af ejendomme, hvor der er et reelt besparelespotential, og at den generelle grænse ved 1000 m² vil være passende også for offentlige bygninger. **BMT Bygge- og Miljøteknik A/S** foreslår vedrørende regelmæssig energimærkning af offentlige bygninger, at kun bygninger kun skal revurderes ved udbygning ombygning og renovering, eller kun når bygningsreglementet skærper energikravene.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Det fremgår af den politiske aftale af 10. juni 2005 om den fremtidige energispareindsats, at regeringen i forbindelse med implementeringen af L 136 om energibesparelser i bygninger vil sikre regelmæssig energimærkning af alle offentlige bygninger uanset størrelse.

3.20. Uddannelse og beskikkelse af energikonsulenter

BMT Bygge- og Miljøteknik foreslår, at alle anerkendte energikonsulenter beholder deres beskikkelse med udløb efter tre år.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. Der er tale om en helt ny energimærkningsordning, der afløser de eksisterende, og de nuværende godkendelser som energikonsulent eller energiledelseskonsulent kan derfor ikke videreføres. De nuværende energikonsulenter og energiledelseskonsulenter, som ønsker at blive beskikket i den nye ordning, skal opfylde de kvalifikationskrav, der er angivet i den nye bekendtgørelse. Der gives de nuværende konsulenter en særlig mulighed for at dokumentere erhvervs erfaring ved hjælp af udførte energimærkninger.

3.20. Grunduddannelseskrav for energikonsulenter

Der er indkommet en lang række forskellige bemærkninger vedrørende grunduddannelseskravene til energikonsulenter. De fleste af de stillede forslag vil betyde at konsulenter med kortere uddannelse end der stilles krav om i dag skal kunne foretage energimærkning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsen. Det er væsentlig at sikre, at energikonsulenterne er tilstrækkeligt kvalificeret til at varetage opgaverne, og at der ikke godkendes konsulenter med utilstrækkelige kvalifikationer. Bekendtgørelsen giver mulighed for, at konstruktører, maskinmestre, arkitekter mfl. godt kan beskikkes i bygningskategorier, som deres grunduddannelse ikke umiddelbart berettiger til, hvis de kan dokumentere på anden vis at have erhvervet teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser.

3.21. Erfaringskrav for energikonsulenter

Bemærkning fra **Dansk Byggeri** om at medtage erhvervs erfaring gennem udførelse af entrepriser. Bemærkninger fra **OBH-gruppen** om at medtage et 4. kvalifikationskrav om indberetning i en treårig periode af mindst 60 energimærkninger af flerfamiliehuse i gennemsnit pr. år i bygningskategorien handel/service/offentlige bygninger og af mindst 60 energimærkninger af enfamiliehuse i gennemsnit pr. år i bygningskategorien flerfamiliehuse. **Energiklagenævnet** har bemærkninger og foreslår præciseringer vedrørende begrebet kundekontakt.

Der foretages en præcisering af, at erfaringskravet vedrører ekstern kundekontakt, dvs. erfaringen skal være indhentet ved rådgivning i et kunde- eller klientforhold. Et væsentligt aspekt

i energikonsulentens arbejde er formidling af og rådgivning i forbindelse med forslag om energibesparelser. Der er ikke bekendtgørelsen bestemmelser, som udelukker at personer, som har arbejdet med entrepriser, kan dokumentere tilstrækkelig erfaring i formidling. Det afhænger af en konkret vurdering af den enkelte ansøgning. Forslaget om et 4. kvalifikationskrav vurderes at udelukke, at nye konsulenter kan komme ind i ordningen.

3.22. Efteruddannelseskrav, særlige uddannelseskrav

DEBRA, Foreningen For Energi & Miljø samt HNG og Naturgas Midt-Nord foreslår krav om efteruddannelse / opkvalificering af energikonsulenterne vedrørende tekniske installationer, idet de nuværende uddannelseskrav er for svage.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsen. Der vil i den nye ordning blive sat forstærket fokus på kvalitetssikring. Energistyrelsen er ikke bekendt med at der er dokumentation for, at de nuværende ordninger ikke er tilstrækkelige på installationssiden. Inden for bygningskategorien handel, service og offentlige bygninger er der særlige forhold at se på i bygningerne, som f.eks. belysning og store klimaanlæg. Det kræver særlig viden og kvalifikationer hos energikonsulenterne, der beskikkes til denne bygningskategori. Der vil blive taget højde herfor bl.a. på optagelseskurset for denne bygningskategori. Alle nye konsulenter skal bestå en prøve før beskikkelse.

3.23. Erfaringskrav ved genbeskikkelse af energikonsulenter

Der er indkommet en række bemærkninger om den særlige mulighed for at dokumentere erfaringskrav ved hjælp af antal indberettede energimærkninger, herunder bemærkninger fra **Bolig Tjek Gruppen** og **Torben Juler fra Søgaard & Hansen**, om, at kravet ikke vil kunne opfyldes, forslag fra **F.R.I., Foreningen For Energi og Miljø** og **ELFOR** om lempeligere krav og forslag fra **F.R.I., Foreningen For Energi & Miljø** og **ELFOR** om at supplere antal energimærkninger med antal omfattede m².

Bekendtgørelsen er tydeliggjort, idet de indkomne bemærkninger viser en række misforståelser af kravene til overgangsordningerne. Muligheden for at anvende et antal energimærkninger som erhvervs erfaring skal forenkles processen med genbeskikkelse, men energikonsulenter, der ikke kan opfylde dette krav, kan i stedet dokumentere kvalifikationerne gennem beskrivelse af erhvervs erfaring.

For bygningskategorierne flerfamiliehuse samt handel/service/offentlige bygninger kan der dog være store forskelle på ejendomsstørrelserne. En afgrænsning alene på antallet 10 energimærkninger vil derfor ikke altid afspejle det arbejde, energikonsulenten har udført.

Bekendtgørelsen er derfor ændret således, at der i stedet indgår et krav om et vist antal m² bygningsareal.

3.24. Rådgiveransvar og forsikringsdækning

F.R.I. foreslår en forsikringssum for professionel ansvarsforsikring på 2,5 mio. årligt uanset antal beskæftigede energikonsulenter, samt at der skal kunne indgås aftale mellem klient og rådgiver om størrelsen af rådgivers ansvar og rådgiveransvarets forsikringsdækning. **Akademisk Arkitektforening** og **energieksulent Lars Lundsgaard** har bemærkninger om, at det bør sikres, at ansatte energikonsulenter ikke kommer til at pådrage sig ansvar og hæftelser, hvis firmaet lukker.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsens bestemmelse om en forsikringsdækning på 2,5 mio. kr. om året for hver beskikket energikonsulent. 2,5 mio. kr. i samlet forsikringssum for et energikonsulentfirma med f.eks. mere end 80 energikonsulenter ville være meget lidt. Da energimærkning er andet og mere end en kortlægningsopgave, vurderes det derfor uhensigtsmæssigt for ordningen, hvis energikonsulenterne kan aftale sig ud af rådgiveransvaret og den forsikringsdækning, der fastsættes i bekendtgørelsen.

Med de nye regler sikres, at det er energikonsulentfirmaet, der skal have en forsikring, og ikke den enkelte energikonsulent.

3.25. Klageadgang

Der er fremsat forskellige forslag til ændring af klage reglerne, bl.a.

- forslag fra **BMT Bygge- og Miljøteknik** om klageret over øvrige afgørelser truffet af Energistyrelsen,
- forslag fra **F.R.I.** om mulighed for energikonsulenter eller energikonsulentfirmaer at påklage skyld og strafspørgsmål til Energiklagenævnet,
- forslag fra **Dansk Energi Management A/S** om indgivelse af klage via Energistyrelsen og om opsættende virkning ved klager over afgørelser om udførelse af ny energimærkning eller tilbagebetaling af honorar,
- forslag fra **Energiklagenævnet** om ikke at udvide kredsen af klageberettigede til at omfatte lejere, andelshavere og andre brugere samt potentielle købere og erhververe, og forslag om en lovændring, der giver mulighed for formandsafgørelser i sager om påtale af fejl og tildeling af advarsler til energikonsulenter.

Der foretages ændringer i klage reglerne, så lejere, potentielle købere og erhververe udgår af kredsen af klageberettigede, idet de vurderes ikke at have den fornødne individuelle, væsentlige interesse i at kunne påklage en energimærkning. Derimod vurderes det at være uhensigtsmæssigt at undtage andelshavere og andre brugere fra klageadgang, idet de bliver forpligtede til at fremlægge energimærkning ved overdragelse af andele/brugsret og dermed må antages at have en individuel, væsentlig interesse i energimærkningen.

Der er ikke foretaget afskæringer i klageberettigelsen til Energiklagenævnet. Også energikonsulenter og energikonsulentfirmaer kan derfor påklage afgørelser til nævnet. Det findes ikke hensigtsmæssigt at lade klager til Energiklagenævnet indsende via Energistyrelsen.

Forslaget fra Energiklagenævnet om lovændring vedrørende adgang til formandsafgørelser medtages ved førstkommende ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

3.26. Forlængelse af gyldigheden af eksisterende energimærkninger

Der er indkommet forskellige bemærkninger og forslag fra **F.R.I., BMT Bygge- og Miljøteknik, Wormslev Bygningsdrift** og **Wesenberg rådg. Ingeniørfirma ApS** om forlænget gyldighed af de eksisterende energimærkninger.

Vurdering: Der er indføjet bestemmelser i bekendtgørelsen om gyldighed af eksisterende mærker.

Bekendtgørelse om energimærkning af bygninger¹⁾

I medfør af § 2, stk. 2 og 3, § 3, stk. 6, § 4, stk. 1-4, § 5, stk. 2, § 7, stk. 4, § 10, stk. 2, § 11, stk. 3, §§ 12, 14, 15 og 20, § 22, stk. 2, § 24, stk. 1-4, § 25, stk. 1, § 28, stk. 3, § 29, stk. 4, nr. 1 og 2, §§ 30 og 31, § 32, stk. 2, og § 35, stk. 2, i lov nr. 585 af 24. juni 2005 om fremme af energibesparelser i bygninger fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Bestemmelserne gælder for bygninger af enhver art, hvis bygningen udgør en konstruktion med tag og ydervægge, hvor der anvendes energi til regulering af indeklimaet, bortset fra de i § 2, stk. 1-3, og § 3 nævnte bygninger.

§ 2. Bygninger, der ifølge registrering i Bygnings- og Boligregistret (BBR) helt eller overvejende anvendes til følgende erhverv, er undtaget fra krav om energimærkning af bygninger (anvendelseskode i BBR anført i parentes):

- 1) Bygninger til erhvervsmæssig produktion vedrørende landbrug, skovbrug, gartneri, råstofudvinding o.l. (210). Stuehuse til landbrug er dog omfattet af krav om energimærkning uanset ovenstående bestemmelse og bestemmelsen i stk. 2.
- 2) Bygninger til industri, håndværk m.v. (220).
- 3) El-, gas- eller varmekværk, forbrændingsanstalt m.v. (230).
- 4) Anden bygning til landbrug, industri etc. (290).

Stk. 2. Hvis over halvdelen af det samlede etageareal af bygningerne på en ejendom anvendes til formål, som er nævnt i stk. 1, er ejendommen som helhed undtaget fra krav om energimærkning, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Indeholder en ejendom, der som helhed er undtaget efter stk. 2, lejligheder eller enheder til særskilt brug, der ikke anvendes til formål som nævnt i stk. 1 og § 3, vil disse lejligheder ligeledes være undtaget fra krav om energimærkning.

Stk. 4. Nye bygninger, der ikke er omfattet af stk. 1 og § 3, vil uanset bestemmelsen i stk. 2 være omfattet af kravene i kapitel 3 om energimærkning ved opførelse af nye bygninger.

§ 3. Bygninger, der ifølge registrering i BBR anvendes til følgende formål, er undtaget fra krav om energimærkning (anvendelseskode i BBR anført i parentes):

- 1) Kirke (410).
- 2) Kolonihavehus (540).
- 3) Garage med plads til et eller to køretøjer (910).
- 4) Carport (920).
- 5) Udhus (930).

Stk. 2. Følgende kategorier af bygninger er undtaget fra krav om energimærkning uanset registrering i BBR:

---

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/91/EF af 16. december 2002 om bygningers energimæssige ydeevne (EF-Tidende 2003 nr. L 1, side 65) og dele af Rådets direktiv 93/76/EØF af 13. september 1993 om begrænsning af kuldioxidemissionerne gennem en forbedring af energieffektiviteten (SAVE) (EF-Tidende 1993 nr. L 237, side 28).

- 1) Fritliggende bygninger med et samlet etageareal på under 50 m².
- 2) Bygninger, der ifølge parternes aftale sælges med henblik på aktuell nedrivning.
- 3) Bygninger, hvor der ikke anvendes energi til regulering af indeklimaet.

§ 4. Energimærkning af bygninger udarbejdes samlet for alle bygninger beliggende på en ejendom, jf. dog stk. 3. Ved en ejendom forstås i denne bekendtgørelse en samlet fast ejendom, der består af ét matrikelnummer eller flere matrikelnumre, som ifølge notering i matriklen skal holdes forenet, jf. lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

Stk. 2. Hvis bygninger beliggende på flere sammenhængende ejendomme har fælles drift, kan energimærkningen udarbejdes fælles for ejendommene. Ejendomme kan regnes for sammenhængende, uanset at de måtte være adskilt af vej eller sti.

Stk. 3. På en ejendom med flere bygninger kan energimærkning uanset stk. 1 og 2 udarbejdes for en enkelt bygning eller en gruppe af bygninger i følgende tilfælde (anvendelseskode i BBR anført i parentes):

- 1) Ved nybyggeri, jf. kapitel 3.
- 2) Hvis en enkelt bygning eller en samlet gruppe af bygninger inden for ejendommen har separat varmforsyning.
- 3) Hvis bygningen anvendes som stuehus til landbrugsejendom (110), fritliggende enfamiliehus (120), række-, kæde- eller dobbelthus (130) eller sommerhus (510), jf. § 8, stk. 1, nr. 1.
- 4) Hvis flere individuelle bygninger på samme ejendom har forskellig anvendelse i BBR, jf. § 8, stk. 2.

§ 5. Det samlede etageareal for en ejendom eller en bygning beregnes som summen af de samlede bolig- og erhvervsarealer for ejendommen eller bygningen i henhold til BBR.

Stk. 2. Ved beregning af det samlede etageareal fradrages arealer i bygninger og erhvervsenheder, som i BBR er registreret under de anvendelser på bygnings- og bygningsenhedsniveau, der er nævnt i § 2, stk. 1, og § 3.

§ 6. Følgende tilfælde er undtaget fra krav om fremlæggelse af energimærkning ved udlejning:

- 1) Kortvarig tidsbegrænset udlejning af højst 2 måneders varighed.
- 2) Udlejning af værelser beliggende i udlejers egen bolig.

§ 7. Energistyrelsen kan undtage visse bygninger, bygningskategorier samt dele af bygninger fra krav om energimærkning, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, der taler herfor.

Kapitel 2

Energimærkning af bygninger og lejligheder

§ 8. Energimærkning af bygninger udføres af beskikkede energikonsulenter i følgende kategorier (anvendelseskode i BBR anført i parentes):

- 1) *Enfamiliehus*, dvs. huse med én bolig til helårsbeboelse, enten som fritliggende enfamiliehus (parcelhus) (120) eller som helt eller delvis sammenbyggede enfamiliehus (række-, kæde- og dobbelthuse med lodret adskillelse mellem enhederne) (130), stuehus til en landbrugsejendom (110) og sommerhus (510).
- 2) *Flerfamiliehus*, dvs. etageboligbebyggelse (flerfamiliehus, herunder tofamiliehus med vandret adskillelse mellem enhederne) (140), kollegier (150), døgninstitutioner (plejehjem, alderdomshjem, børne- eller ungdomshjem) (160), anden bebyggelse til helårsbeboelse (190) og bygninger til ferieformål m.v. (feriekoloni, vandrehjem og lignende) (520).

3) *Handel, service og offentlige bygninger*, dvs. bygninger til handel, service og administration m.v. (310, 320, 330, 390), til kulturelle formål samt institutioner (410, 420, 430, 440, 490) og til fritidsformål (530, 590).

Stk. 2. For bygninger med blandet bolig og erhverv er hovedformålet afgørende for bygningskategori, jf. stk. 1. Såfremt der er flere anvendelser fordelt på flere separate bygninger, kan energimærkingen opdeles, jf. § 4, stk. 3, nr. 4.

§ 9. En energimærkning skal være udarbejdet af en energikonsulent, der er beskikket efter § 23 eller § 24 til at udføre energimærkning af den pågældende bygningskategori, jf. § 8, stk. 1. Energikonsulenten skal personligt gennemgå bygningen og udarbejde energimærkingen samt indberette energimærkingen, jf. stk. 3.

Stk. 2. Energimærkninger skal udarbejdes i et standardiseret format og en standardiseret udformning (energimærkningsrapport), som fastsættes af Energistyrelsen. Energimærkningsrapporten for den pågældende bygningskategori, jf. § 8, stk. 1, skal anvendes.

Stk. 3. Energikonsulenten skal i elektronisk form indberette de oplysninger, der indgår i en energimærkning, samt en elektronisk kopi af energimærkningsrapporten til Fællessekretariatet for Eftersyns- og Mærkningsordningerne (FEM-sekretariatet), jf. § 44, stk. 1, efter de nærmere retningslinier herom, som fastsættes af Energistyrelsen.

Stk. 4. En energimærkning får først gyldighed, når energikonsulenten har indberettet de oplysninger, der indgår i energimærkingen, jf. stk. 3, og energimærkningsrapporten derefter er blevet tildelt et energimærkningsnummer af FEM-sekretariatet. Det er en betingelse for tildeling af energimærkningsnummer, at energikonsulenten har indberettet alle krævede oplysninger, og at de indberettede oplysninger ikke indeholder åbenlyse fejl. Energistyrelsen kan afvise indberetningen og afslå tildeling af energimærkningsnummer, hvis betingelserne ikke er opfyldt.

§ 10. Ved salg, udleje eller overdragelse af brugsret, jf. §§ 6-8 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, skal der foreligge en energimærkning.

Stk. 2. Energimærkingen er gyldig i 5 år fra den dato, hvor energimærkningsrapporten er tildelt et energimærkningsnummer, jf. § 9, stk. 4.

Stk. 3. Hvis der efter udarbejdelsen af energimærkingen er gennemført tilbygninger, ombygninger eller andre væsentlige forandringer, som i væsentligt omfang påvirker bygningens energimæssige ydeevne, således at energimærkingen ikke længere er retvisende, vil energimærkingen ikke være gyldig i forbindelse med salg, udleje eller overdragelse af brugsret, jf. §§ 6-8 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger. Ved ombygninger og andre væsentlige forandringer forstås bygearbejder vedrørende klimaskærmen eller installationer, der enten berører mere end 25 pct. af klimaskærmen, eller hvor udgifterne udgør mere end 25 pct. af seneste offentlige ejendomsværdi med fradrag af grundværdien.

§ 11. Ejere eller ejerforeninger, der har indgået aftale med en beskikket energikonsulent om at få udarbejdet en energimærkning, skal give energikonsulenten de oplysninger om ejendommen eller bygningen, som er nødvendige for udarbejdelsen af energimærkingen. Energikonsulenten skal herunder gives adgang til at indhente oplysninger om de tidligere udførte energimærkninger og eftersyn af tekniske anlæg, der er indberettet i elektronisk form til FEM-sekretariatet.

Stk. 2. Stk. 1 gælder tilsvarende, hvis aftalen om udarbejdelse af en energimærkning indgås med en beskikket energikonsulent af andre, der er berettiget til at indgå en sådan aftale efter reglerne i § 6, stk. 2 og 4, og § 8, stk. 2, 4 og 5, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

§ 12. Den til enhver tid værende ejer af en ejendom er berettiget til at få energimærkingen for ejendommen udleveret fra FEM-sekretariatet. Energimærkingen kan gøres tilgængelig for ejeren på internettet.

§ 13. Hvis der indgås aftale om salg af en bygning eller af en lejlighed heri inden bygningens ibrugtagning, skal sælger fremlægge energimærkningen for køber senest samtidig med fremsendelsen af energimærkningen til bygningsmyndigheden inden ibrugtagning, jf. § 16. Dette gælder ligeledes ved aftaler om salg indgået inden eller under opførelsen af bygningen, men med overtagelse efter færdiggørelsen.

Stk. 2. Stk. 1 gælder tilsvarende ved udlejning eller overdragelse af brugsret, jf. §§ 7 og 8 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, hvis leje- eller overdragelsesaftalen indgås inden ibrugtagningen af bygningen eller lejligheden. Dette gælder ligeledes aftaler indgået inden eller under opførelsen af bygningen.

§ 14. Energistyrelsen fastlægger det nærmere indhold af energimærkningen samt udformningen af energimærkningsrapporten.

Stk. 2. Energistyrelsen kan fastlægge krav til udstyr, der anvendes i forbindelse med energimærkningen.

Kapitel 3

Energimærkning m.v. ved opførelse af nye bygninger

§ 15. Til brug for ansøgning om byggetilladelse indsender ejeren (bygherren) en elektronisk indberetning til FEM-sekretariatet efter Energistyrelsens anvisning, med

- 1) oplysninger om bygningens beregnede energibehov,
- 2) oplysninger om eventuel lavenergiklasse, og
- 3) ejeroplysninger.

Stk. 2. FEM-sekretariatet kvitterer for ejerens indberetning.

Stk. 3. Indberetningen med tilhørende kvittering skal indgå i den ansøgning om byggetilladelse, der sendes til den kommunale bygningsmyndighed, jf. Bygningsreglement 1995 kapitel 1.3, stk. 4, litra e, og Bygningsreglement for småhuse 1998 afsnit 1.2.2.

Stk. 4. Energistyrelsen fastlægger det nærmere indhold af og formkrav til indberetningen.

Stk. 5. Følgende bygninger er undtaget fra kravet om indsendelse af indberetning, jf. stk. 1 og 3:

- 1) Bygninger nævnt i § 2, stk. 1-3, og § 3.
- 2) Sommerhuse.
- 3) Bygninger, der ikke opvarmes til mindst 15 °C.
- 4) Tilbygninger.

§ 16. Inden ibrugtagning af en ny bygning skal ejeren lade udarbejde en energimærkning for bygningen. Energimærkningen skal vise, om bygningen opfylder de energimæssige krav i bygningsreglementet. Ejeren skal fremsende energimærkningen for den nye bygning til den stedlige bygningsmyndighed senest samtidig med færdigmeldingen af byggeriet.

Stk. 2. Kravet i stk. 1 gælder tilsvarende ved ombygninger og andre væsentlige forandringer, hvorved forstås byggearbejder vedrørende klimaskærm eller installationer, der enten berører mere end 25 pct. af klimaskærmen, eller hvor udgifterne udgør mere end 25 pct. af seneste offentlige ejendomsværdi med fradrag af grundværdien, jf. Bygningsreglement 1995 kapitel 8.4, stk. 1, og Bygningsreglement for småhuse 1998 afsnit 5.5.1.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder anvendelse for nye bygninger, ombygninger og andre væsentlige forandringer i bygninger, hvortil der er meddelt byggetilladelse eller indsendt anmeldelse af byggearbejder efter den 1. januar 2006 i henhold til Tillæg 12 til Bygningsreglement 1995 eller i henhold til Tillæg 9 til Bygningsreglement for småhuse 1998.

Stk. 4. Den energikonsulent, der udarbejder energimærkning af en ny bygning, og det firma, som energikonsulenten er ansat i, må ikke have deltaget i projekteringen af eller opførelsen af den pågældende bygning.

§ 17. Ejeren skal give den energikonsulent, der har indgået aftale med ejeren om udarbejdelse af energimærkningen efter § 16, adgang til oplysningerne i indberetningen, jf. § 15, stk. 1.

Stk. 2. Projekterende og udførende af byggeri, der skal energimærkes efter § 16, skal efter anmodning levere den fornødne dokumentation for skjulte konstruktioner til den energikonsulent, der har indgået aftale med ejeren om udarbejdelse af energimærkningen, efter nærmere retningslinier fastsat af Energistyrelsen.

Kapitel 4

Regelmæssig energimærkning og forbrugsregistrering

§ 18. Store ejendomme med et etageareal på over 1.000 m² skal have udarbejdet regelmæssig energimærkning mindst hvert femte år. Energimærkningen skal foretages, inden gyldigheden af den senest forudgående energimærkning af ejendommen ophører.

Stk. 2. Det påhviler ejeren af ejendommen at lade den regelmæssige energimærkning udarbejde. Ved ejendomme med ejerlejligheder påhviler pligten ejerforeningen.

§ 19. I ejendomme i bygningskategorierne flerfamiliehuse og handel, service og offentlige bygninger, der er omfattet af krav om regelmæssig energimærkning, jf. § 18, stk. 1, og § 20, skal ejeren, eller i ejendomme med ejerlejligheder ejerforeningen, foretage følgende registreringer:

- 1) Ejendommens forbrug af energi og vand, herunder varmt brugsvand.
- 2) De energi- og vandforbrugende installationers driftsforhold (temperatur, røgtemperatur m.v.).

Stk. 2. Registreringerne foretages én gang månedligt og indsendes til energikonsulenten forud for bygningsgennemgangen i forbindelse med energimærkningen.

Stk. 3. Energiforsyningen kan anbefale hyppigere registrering ved særligt stort forbrug eller særlige tekniske installationer.

Stk. 4. Registreringspligten omfatter ikke:

- 1) Forbrug af energi og vand, som lejere og andre lignende brugere samt ejere af ejerlejligheder får leveret ved individuel forsyning.
- 2) Registreringer af driftsforhold for de tekniske installationer, som ejes af lejere og andre lignende brugere samt ejere af ejerlejligheder, og hvis drift og vedligeholdelse alene påhviler disse.

Kapitel 5

Offentlige bygninger

§ 20. Alle bygninger ejet af offentlige institutioner m.v. som nævnt i § 22, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger skal energimærkes regelmæssigt mindst hvert femte år. Energimærkningen skal foretages, inden gyldigheden af den senest forudgående energimærkning af ejendommen ophører.

§ 21. Offentlige institutioner m.v. som nævnt i § 22, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger må ikke anvende interne energikonsulenter, jf. § 24, hvis institutionen er omfattet af

- 1) regler om gennemførelse af rentable energibesparelser, der er anbefalet i en energiplan, eller
- 2) en aftale mellem transport- og energiministeren og de kommunale organisationer om gennemførelse af rentable energibesparelser anbefalet i en energiplan.

§ 22. Energistyrelsen kan efter ansøgning undtage statslige institutioner, der har ganske særligt behov herfor, fra § 20 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger og fra bestemmelser i denne bekendtgørelse.

Kapitel 6

Beskikkelse af energikonsulenter

§ 23. Energistyrelsen beskikker efter ansøgning energikonsulenter til at udføre energimærkning af bygninger. Beskikkelse som energikonsulent er personlig og foretages for de bygningskategorier, der er angivet i § 8, stk. 1.

Stk. 2. For at kunne beskikkes som energikonsulent og udøve virksomhed i forbindelse med energimærkning af bygningskategorien *enfamiliehuse* skal konsulenten opfylde og dokumentere følgende kvalifikationskrav:

- 1) Have dansk uddannelse som civil-, akademi-, teknikum- eller diplomingeniør, cand. arch., bygningskonstruktør med påbegyndt uddannelse efter 1. januar 1967 eller tilsvarende dansk eller udenlandsk anerkendt uddannelse.
- 2) Have mindst 3 års dokumenteret erhvervsmæssig praksis inden for de seneste 5 år med relevant byggeteknisk og energimæssig rådgivning, herunder kundekontakt. Erfaringen skal være indhentet ved almindelig rådgivning i et kunde- eller klientforhold.
- 3) Have gennemført et optagelseskursus efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen med tilfredsstillende resultat.

Stk. 3. For at kunne beskikkes som energikonsulent og udøve virksomhed i forbindelse med energimærkning af bygningskategorien *flerfamiliehuse* samt *handel, service og offentlige bygninger* skal konsulenten opfylde og dokumentere følgende kvalifikationskrav:

- 1) Have dansk uddannelse som civil-, akademi-, teknikum- eller diplomingeniør eller tilsvarende dansk eller udenlandsk anerkendt uddannelse.
- 2) Have mindst 3 års dokumenteret erhvervsmæssig praksis inden for de seneste 5 år med relevant byggeteknisk og energimæssig rådgivning, herunder kundekontakt. Erfaringen skal være indhentet ved almindelig rådgivning i et kunde- eller klientforhold.
- 3) Have gennemført et optagelseskursus efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen med tilfredsstillende resultat.

Stk. 4. Uanset uddannelseskravene i stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, kan en konsulents uddannelse godkendes, hvis konsulenten dokumenterer, at vedkommende på anden vis har erhvervet teoretiske og faglige kvalifikationer, som svarer til de nævnte uddannelser. Energistyrelsen kan fastsætte krav til den nævnte dokumentation, herunder at vedkommende skal bestå nærmere angivne prøver eller gennemføre nærmere angivne kurser.

Stk. 5. På beskikkelsestidspunktet må et gennemført optagelseskursus vedrørende den pågældende bygningskategori højst være et år gammelt.

§ 24. En konsulent kan beskikkes som intern energikonsulent i bygningskategorien *handel, service og offentlige bygninger*, jf. § 8, stk. 1, nr. 3, hvis vedkommende opfylder de kvalifikationskrav, der fremgår af § 23 bortset fra kravet om kundekontakt i § 23, stk. 3, nr. 2. Ved en intern energikonsulent forstås en konsulent, der er ansat af ejendommens ejer eller administrator til at udføre regelmæssig energimærkning i ejendommen.

Stk. 2. Bestemmelserne vedrørende beskikkede energikonsulenter finder anvendelse for interne energikonsulenter med de ændringer, der følger af ansættelsesforholdet.

Stk. 3. En energimærkning udarbejdet af en intern energikonsulent er ikke gyldig i forhold til krav om fremlæggelse af energimærkning ved salg, udleje eller overdragelse af brugsret, jf. §§ 6-8 i lov

om fremme af energibesparelser i bygninger, eller krav om energimærkning af en ny bygning, jf. lovens § 11 og denne bekendtgørelses § 16.

§ 25. Beskikkelse som energikonsulent kan nægtes, såfremt den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at vedkommende ikke vil udøve virksomheden som beskikket energikonsulent på forsvarlig måde.

Stk. 2. Konsulenter, der har fået inddraget beskikkelsen som energikonsulent inden for de seneste 3 år, kan ikke ansøge om beskikkelse som energikonsulent.

§ 26. Energifråkonsulenten skal være myndig og må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7.

§ 27. Energifråkonsulenter skal i deres virksomhed som beskikkede energifråkonsulenter

- 1) følge de retningslinier for deres virksomhed, som til enhver tid måtte blive udsendt fra Energistyrelsen,
- 2) følge de kurser, orienteringsmøder m.v., som er obligatoriske efter bestemmelse fra Energistyrelsen,
- 3) overholde de bestemmelser om honorar for udførelsen af energifråkonsulentopgaver, som Energistyrelsen fastsætter ved bekendtgørelse om gebyrer og honorarer for ydelser efter lov om fremme af energibesparelser i bygninger,
- 4) dokumentere at eje, være beskæftiget i eller tilknyttet et registreret energifråkonsulentfirma, jf. § 29, der overholder bestemmelserne om ansvarsforsikring for rådgiveransvar, jf. § 31,
- 5) være momsregistreret eller ansat i et firma, der er momsregistreret,
- 6) betale skyldige gebyrer for beskikkelse, kurser m.v.,
- 7) anvende det format og den udformning for energimærkningsrapporter, som er foreskrevet i § 9, stk. 2, og benytte aftaleformularer om energimærkning, der er godkendt af Energistyrelsen,
- 8) indberette udarbejdede energimærkninger, jf. § 9, stk. 3,
- 9) indsende supplerende dokumentation for energimærkninger samt dokumentation for andre ydelser, som energifråkonsulenten udfører i sin egenskab af beskikket energifråkonsulent, efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen,
- 10) følge Energistyreisens anvisninger i forbindelse med kvalitetskontrol af energimærkning m.v. og
- 11) efterkomme afgørelser i klagesager truffet af Energistyrelsen eller Energifråklagenævnet.

Kapitel 7

Genbeskikkelse som energifråkonsulent

§ 28. Beskikkelse som energifråkonsulent udløber efter 3 år, men kan fornyes efter ansøgning.

Stk. 2. Det er en forudsætning for genbeskikkelse, at ansøgeren fortsat opfylder betingelserne for beskikkelse som energifråkonsulent.

Stk. 3. Ansøgere om genbeskikkelse som energifråkonsulent behøver ikke at fremlægge dokumentation for, at kravet om erhvervs erfaring i § 23, stk. 2, nr. 2 eller stk. 3, nr. 2, er opfyldt, hvis ansøgeren i en periode på 3 år inden ansøgningen om genbeskikkelse har indberettet mindst nedennævnte antal gyldige energimærkninger til FEM-sekretariatet:

- 1) Ved genbeskikkelse til energimærkning af *enfamiliehuse*, jf. § 8, stk. 1, nr. 1, skal konsulenten have indberettet mindst 60 energimærkninger af *enfamiliehuse*.
- 2) Ved genbeskikkelse til energimærkning af *flerfamiliehuse*, jf. § 8, stk. 1, nr. 2, samt *handel, service og offentlige bygninger*, jf. § 8, stk. 1, nr. 3, skal konsulenten have indberettet mindst 15

energimærkninger af flerfamiliehuse eller handel, service og offentlige bygninger omfattende i alt mindst 30.000 m² etageareal.

Stk. 4. Energistyrelsen kan bestemme, at energikonsulenterne som betingelse for genbeskikkelse skal gennemføre genbeskikkelseskurser eller -prøver.

Stk. 5. Korrekt ansøgning om genbeskikkelse som energikonsulent skal være kommet frem til FEM-sekretariatet senest 4 måneder inden, at beskikkelsen udløber. Ansøgninger, der først er modtaget efter ansøgningsfristens udløb, vil blive behandlet i den rækkefølge de er modtaget.

Stk. 6. Ansøgninger om genbeskikkelse, der er modtaget senere end 1 år efter beskikkelsens ophør, behandles efter reglerne om ny beskikkelse i kapitel 6.

Kapitel 8

Registrerede energikonsulentfirmaer

§ 29. Firmaer, der beskæftiger beskikkede energikonsulenter, herunder interne energikonsulenter, skal være registreret hos FEM-sekretariatet som energikonsulentfirma.

Stk. 2. Registrerede energikonsulentfirmaer skal

- 1) følge de retningslinier for deres virksomhed, som til enhver tid måtte blive udsendt fra Energistyrelsen,
- 2) overholde de bestemmelser om honorar for energikonsulenttydelser, som Energistyrelsen fastsætter ved bekendtgørelse om gebyrer og honorarer for ydelser efter lov om fremme af energibesparelser i bygninger,
- 3) overholde bestemmelserne om ansvarsforsikring for rådgiveransvar, jf. § 31, stk. 1 og 3,
- 4) være momsregistreret,
- 5) betale skyldige gebyrer for registrering, beskikkelse af ansatte energikonsulenter, m.v.,
- 6) årligt fremsende dokumentation til FEM-sekretariatet for opfyldelsen af bestemmelserne vedrørende ansvarsforsikring, momsregistrering og gæld til det offentlige.
- 7) følge Energistyrelsens anvisninger i forbindelse med kvalitetskontrol af energimærkning m.v. og
- 8) efterkomme afgørelser i klagesager truffet af Energistyrelsen eller Energiklagenævnet.

Stk. 3. Energistyrelsen kan nægte et firma registrering som energikonsulentfirma, hvis betingelserne i stk. 2 og § 30 ikke er opfyldt.

Stk. 4. Bestemmelserne vedrørende registrerede energikonsulentfirmaer finder anvendelse for firmaer, der beskæftiger interne energikonsulenter, med de ændringer, der følger af ansættelsesforholdet.

Kapitel 9

Betingelser for beskikkede energikonsulenter og registrerede energikonsulentfirmaer

§ 30. Energi-konsulenten og det firma, som energikonsulenten er ansat i, må ikke have ubetalt, forfalden gæld til det offentlige, der overstiger 100.000 kr. Det hindrer dog ikke beskikkelsen af en energikonsulent eller registrering af et energikonsulentfirma, at gælden til det offentlige overstiger 100.000 kr., såfremt pågældende for den del af gælden, der overstiger 100.000 kr., har indgået afdragsordning med inddrivelsesmyndigheden eller har stillet sikkerhed.

§ 31. Et registreret energikonsulentfirma skal kunne dokumentere, at firmaet er dækket af en professionel ansvarsforsikring, som dækker eventuelle bygningsskader, som de energikonsulenter, der er beskæftiget i firmaet, kan pålægges ansvaret for som følge af deres rådgivning som beskikkede energikonsulenter. Forsikringen skal som minimum være tegnet med en forsikringssum på 2,5 mio. kr. om året for hver beskikket energikonsulent, der er beskæftiget i firmaet. Forsikringen skal dæk-

ke skader, der anmeldes inden for 5 år efter energikonsulentens indberetning af en energimærkning eller anden energikonsulentopgave, herunder skader, der anmeldes efter energikonsulentens ophør som beskikket energikonsulent eller firmaets ophør som registreret energikonsulentfirma.

Stk. 2. Energistyrelsen kan bestemme, at dokumentationen for den krævede forsikringsdækning skal ske på et særligt skema.

Stk. 3. Energikonsulenter og registrerede energikonsulentfirmaer skal give Energistyrelsen underretning om alle de ændringer i de forsikringsmæssige forhold omfattet af stk. 1, som kan have betydning for energikonsulenternes fortsatte beskikkelse som energikonsulent.

Stk. 4. Med bygningskade i stk. 1 forstås skader på bebyggelsen, som omfattes af energikonsulentens ydelser i sin egenskab af beskikket energikonsulent.

Stk. 5. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse i forbindelse med beskæftigelse af interne energikonsulenter.

§ 32. Energikonsulenten og det firma, som energikonsulenten er ansat i, skal være uvildige i den enkelte sag, således at vedkommende er uafhængig af interesser, der kan påvirke arbejdet som beskikket energikonsulent.

§ 33. Energikonsulentens virksomhed efter denne bekendtgørelse omfattes af bestemmelserne i Almindelige bestemmelser for teknisk rådgivning og bistand – ABR 89. Bestemmelserne i punkt 6.2.2 i ABR 89, hvorefter der kan træffes aftale mellem klienten og rådgiveren om størrelsen af rådgiverens ansvar og om rådgiveransvarets forsikringsdækning, finder dog ikke anvendelse på aftaler om ydelser, der er omfattet af denne bekendtgørelse.

§ 34. Hvis energimærkning af en ejendom udføres i forbindelse med andet arbejde, skal energikonsulenten og det registrerede energikonsulentfirma drage omsorg for, at det af fakturaen til ejeren eller ejerforeningen klart fremgår, hvad omkostningerne til energimærkningen har været.

Kapitel 10

Ophør af beskikkelse og registrering, advarsler og påtale

§ 35. Energistyrelsen kan inddrage en energikonsulents beskikkelse, hvis vedkommende

- 1) ikke længere opfylder betingelserne for at være beskikket som energikonsulent,
- 2) ikke overholder de regler, der er fastsat i §§ 27 og 30, § 31, stk. 1 og 3, og § 32,
- 3) begår grove eller gentagne alvorlige fejl i forbindelse med energimærkninger eller andre ydelser, som energikonsulenten udfører i sin egenskab af beskikket energikonsulent, eller
- 4) har modtaget en advarsel, jf. § 36, stk. 1, og i samme eller efterfølgende beskikkelsesperiode begår yderligere alvorlige eller gentagne fejl i forbindelse med energimærkninger eller andre ydelser, som energikonsulenten udfører i sin egenskab af beskikket energikonsulent.

Stk. 2. Inddragelse af en beskikkelse som energikonsulent kan gøres betinget af berigtigelse af nærmere angivne forhold, særligt hvis inddragelsen skyldes forhold, der kan henføres til det firma, hvori konsulenten er beskæftiget. Energistyrelsen kan fastsætte en frist for berigtigelsen.

Stk. 3. Hvis en energikonsulent er beskikket i flere bygningskategorier, kan Energistyrelsen i forbindelse med inddragelsen af konsulentens beskikkelse vedrørende én bygningskategori beslutte at inddrage konsulentens beskikkelse vedrørende de andre bygningskategorier.

§ 36. Energistyrelsen kan over for energikonsulenter og energikonsulentfirmaer påtale fejl og mangler i energimærkninger og andre ydelser, som energikonsulenten udfører i sin egenskab af beskikket energikonsulent. Energistyrelsen kan tildele energikonsulenter og energikonsulentfirmaer en advarsel ved alvorlige eller gentagne fejl og mangler samt ved manglende overholdelse af regler, der er fastsat i §§ 27, 29 og 30, § 31, stk. 1 og 3, og § 32.

Stk. 2. Energistyrelsen kan foretage registreringer af og retvisninger vedrørende fejl begået af energikonsulenter eller energikonsulentfirmaer. Energistyrelsen kan udtage energikonsulenter og energikonsulentfirmaer til skærpet kontrol (observationslister).

Stk. 3. Energistyrelsen kan pålægge en energikonsulent at berigtige fejl og mangler i en energimærkning. Hvis særlige omstændigheder taler for det, kan Energistyrelsen pålægge energikonsulenten at tilbagebetale honoraret for energimærkningen til den, der har ladet energimærkningen udarbejde, eller at betale omkostningerne ved at få udarbejdet en ny energimærkning ved en anden energikonsulent til den, der har fået energimærkningen udleveret efter § 6, stk. 1, § 7, stk. 1, eller § 8, stk. 1 eller 5, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

§ 37. Energistyrelsen kan inddrage registreringen af et energikonsulentfirma,

- 1) hvis firmaet ikke længere opfylder betingelserne for at være registreret,
- 2) hvis firmaet ikke overholder de regler, der er fastsat i §§ 29 og 30, § 31, stk. 1 og 3, og § 32,
- 3) hvis flere energikonsulenter beskæftiget i firmaet får inddraget beskikkelsen efter § 35 inden for en periode på 3 år, eller
- 4) hvis firmaet lader andre end beskikkede energikonsulenter gennemføre energimærkningen eller væsentlige dele af denne.

§ 38. Beskikkelsen som energikonsulent ophører umiddelbart, hvis energikonsulenten skriftligt meddeler FEM-sekretariatet, at vedkommende ønsker at ophøre som beskikket energikonsulent. Ophøret kan vedrøre beskikkelse til en specifik bygningskategori.

Stk. 2. Registreringen som energikonsulentfirma ophører umiddelbart, hvis firmaet skriftligt meddeler FEM-sekretariatet, at firmaet ikke længere ønsker at være registreret som energikonsulentfirma.

§ 39. Når beskikkelse som energikonsulent eller registrering som energikonsulentfirma ophører, er konsulenten eller firmaet forpligtet til over for FEM-sekretariatet at dokumentere, at betingelserne for forsikringsdækning op til 5 år fra den seneste gennemførte energimærkning eller anden energikonsulentopgave er opfyldt.

Kapitel 11

Udlevering af energimærkning

§ 40. Den, der er berettiget til at få en energimærkning udleveret efter reglerne i §§ 6-8 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, kan altid kræve at få energimærkningsrapporten udleveret i papirversion. Ejeren eller ejerforeningen kan give den berettigede adgang til at få energimærkningen udleveret i elektronisk form.

Kapitel 12

Elektronisk signatur

§ 41. Hvor det i denne bekendtgørelse er foreskrevet eller forudsat, at et dokument skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved hjælp af en digital signatur, som udarbejdes i henhold til OCES-standard (Offentlige Certifikater til Elektronisk Service).

Stk. 2. Energistyrelsen kan forlange, at energikonsulenter og energikonsulentfirmaer skal anvende digital signatur i forbindelse med fremsendelse af materiale til Energistyrelsen og FEM-sekretariatet.

Kapitel 13

Klageadgang

§ 42. Klager over faglige og kvalitetsmæssige forhold vedrørende gyldige energimærkninger og andre ydelser udført af beskikkede energikonsulenter i deres egenskab af energikonsulenter behandles af Energistyrelsen. Klagen skal være modtaget i Energistyrelsen senest tre måneder efter udløbet af energimærkningens gyldighedsperiode. Klage kan indbringes af

- 1) ejere af ejendomme, ejerforeninger, ejendomsadministratorer eller andre, som har ladet energimærkning udarbejde eller ladet energikonsulenter udføre andre ydelser i deres egenskab af beskikkede energikonsulenter, samt deres befuldmægtigede,
- 2) ejere af ejerlejligheder samt andelshavere og andre brugere af energimærkede ejendomme eller lejligheder, jf. § 8 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, og
- 3) købere eller erhververe af energimærkede ejendomme eller lejligheder.

Stk. 2. Følgende afgørelser truffet af Energistyrelsen kan påklages til Energiklagenævnet:

- 1) Afgørelser af klagesager omfattet af stk. 1.
- 2) Afgørelser truffet på grundlag af teknisk revision (kvalitetssikring) af udførte energimærkninger.
- 3) Afslag på beskikkelse som energikonsulent eller registrering som energikonsulentfirma.
- 4) Inddragelse af beskikkelse som energikonsulent eller registrering som energikonsulentfirma.
- 5) Advarsler eller påtaler til en energikonsulent eller et energikonsulentfirma.

Stk. 3. Energistyrelsens afgørelser om registreringer af og retvisninger vedrørende fejl begået af energikonsulenter og energikonsulentfirmaer samt afgørelser om optagelse på observationslister vil dog først kunne behandles af Energiklagenævnet i forbindelse med en samlet behandling af en klage over en afgørelse, hvori de nævnte afgørelser efterfølgende er indgået.

Stk. 4. Energiklagenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Øvrige afgørelser truffet af Energistyrelsen i medfør af denne bekendtgørelse kan ikke indbringes for transport- og energiministeren eller Energiklagenævnet.

Kapitel 14

Tilsyn m.v.

§ 43. Energistyrelsen varetager administrationen af energimærkningsordningen og fører tilsyn med overholdelsen af reglerne om energimærkning i lov om fremme af energibesparelser i bygninger samt reglerne i denne bekendtgørelse. Energistyrelsen kan herunder iværksætte kontrolforanstaltninger og opfølgning herpå.

§ 44. Energistyrelsen etablerer et sekretariat, Fællessekretariatet for Eftersyns- og Mærkningsordningerne (FEM-sekretariatet), som efter nærmere bestemmelser fastsat af Energistyrelsen varetager opgaver vedrørende energimærkningsordningen, herunder:

- 1) Registrerer og fører lister over beskikkede energikonsulenter og registrerede firmaer, der beskæftiger beskikkede energikonsulenter.
- 2) Forbereder sager til Energistyrelsens afgørelser vedrørende optagelse af konsulenter på optagelseskursus, beskikkelse af energikonsulenter, genbeskikkelse af energikonsulenter, inddragelse af beskikkelse som energikonsulent, registrering af energikonsulentfirmaer, inddragelse af registrering som energikonsulentfirma, påtale og advarsel, berigtigelse af energimærkning, klager over arbejde udført af beskikkede energikonsulenter samt henvendelser i øvrigt om energimærkningsordningen.
- 3) Opkræver gebyrer fastsat i medfør af § 24, stk. 3, nr. 2 og 3, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

- 4) Modtager og registrerer energimærkninger samt tildeler energimærkningsnumre.
- 5) Modtager, registrerer og kvitterer for modtagelse af ejeroplysningskema eller elektronisk indberetning, jf. § 15, stk. 1 og 2.
- 6) Modtager årlig dokumentation vedrørende energikonsulentfirmaers opfyldelse af bestemmelserne vedrørende ansvarsforsikring, momsregistrering og gæld til det offentlige.
- 7) Udarbejder statistik vedrørende energimærkningsordningen.
- 8) Gennemfører kvalitetssikring.

Stk. 2. Energistyrelsen kan bemyndige virksomheder eller sagkyndige institutioner til at udtage til og udføre teknisk revision (kvalitetssikring) af gennemførte energimærkninger efter nærmere retningslinier og anvisninger fra Energistyrelsen.

§ 45. Energistyrelsen kan pålægge myndigheder, ejere af ejendomme eller ejerlejligheder, energikonsulenter, firmaer, der beskæftiger energikonsulenter, projekterende og udførende af nybyggeri samt kollektive energiforsyningsvirksomheder at udarbejde og meddele alle sådanne oplysninger til Energistyrelsen, som er nødvendige for varetagelsen af opgaver vedrørende energimærkning af bygninger efter lov om fremme af energibesparelser i bygninger og denne bekendtgørelse, herunder til afgørelse af, om et forhold er omfattet af loven eller bekendtgørelsen.

Kapitel 15

Straf

§ 46. Med bøde straffes den, der som ejer af en ejendom overtræder bestemmelserne i § 18 eller § 48, stk. 2, om udarbejdelse af regelmæssig energimærkning af store ejendomme.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Kapitel 16

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 47. Bekendtgørelsen træder med de i stk. 2 nævnte undtagelser i kraft den 1. januar 2006.

Stk. 2. Bestemmelserne i kapitel 8 træder i kraft den 1. april 2006. Bestemmelserne i § 6 træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger ophæves den 1. januar 2006.

§ 48. Gyldigheden af de energimærkninger, der er udarbejdet i henhold til lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger kapitel 3 og 4 og bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger kapitel 3 og 4 forlænges til 3 år fra datoen for energimærkningens indberetning.

Stk. 2. Bygninger, som ikke tidligere har været omfattet af krav om energimærkning, jf. kapitel 3 og 4 i lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger, men som efter denne bekendtgørelse bliver omfattet af krav om regelmæssig energimærkning efter reglerne i § 18, stk. 1, eller § 20, skal have udarbejdet energimærkningen inden den 1. januar 2008, jf. dog § 10, stk. 1.

§ 49. Energikonsulenter og energiledelseskonsulenter, der er godkendt i de hidtidige energimærkningsordninger i medfør af lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger, kan anses for at opfylde kvalifikationskravene til dokumenteret erhvervsmæssig praksis i

denne bekendtgørelses § 23, stk. 2, nr. 2, eller stk. 3, nr. 2, hvis konsulenterne i de seneste 3 år har udført energimærkninger under de hidtidige energimærkningsordninger i følgende omfang:

- 1) Ved beskikkelse til energimærkning af *enfamiliehuse*, hvis konsulenten har indberettet mindst 60 energimærkninger af små ejendomme.
- 2) Ved beskikkelse til energimærkning af *flerfamiliehuse* samt *handel, service og offentlige bygninger*, hvis konsulenten har indberettet mindst 15 energimærkninger af store ejendomme omfattende i alt mindst 30.000 m² etageareal.

Stk. 2. Såfremt energikonsulenten eller energiledelseskonsulenten har været godkendt i en periode, der er kortere end 3 år, gælder det i stk. 1 nævnte antal forholdsmæssigt for den konkrete godkendelsesperiode, dog skal konsulenter, der ansøger om beskikkelse vedrørende enfamiliehuse, have udført mindst 3 energimærkninger af små ejendomme.

Stk. 3. § 25, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse for energikonsulenter og energiledelseskonsulenter, der har været godkendt i de hidtidige energimærkningsordninger i medfør af lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger, men har fået godkendelsen inddraget.

§ 50. Klager over faglige og kvalitetsmæssige forhold vedrørende energikonsulenters og energiledelseskonsulenters ydelser, der er udført efter reglerne i lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger og regler fastsat i medfør heraf, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler, dog færdigbehandles klager til henholdsvis Registreringsudvalget for Energimærkning af Små Ejendomme og Registreringsudvalget for Energimærkning af Store Ejendomme efter den 31. december 2005 af Energistyrelsen.

Stk. 2. Klager over energimærkninger skal være modtaget i Energistyrelsen senest 3 måneder efter udløbet af energimærkningens gyldighedsperiode.

§ 51. I perioden fra den 1. januar 2006 og til og med den 31. marts 2006 vil følgende overgangsbestemmelser være gældende:

- 1) Opgaver, som i henhold til denne bekendtgørelse skal varetages af FEM-sekretariatet, vil i overgangsperioden blive varetaget af Energistyrelsen eller den, som Energistyrelsen udpeger til at varetage disse opgaver.
- 2) Alle energikonsulenter, som er godkendt i medfør af bekendtgørelse nr. 789 af 19. september 2002 om energimærkning m.v. i bygninger, beskikkes uden ansøgning som energikonsulenter for kategorien enfamiliehuse for ovenstående periode.
- 3) Alle energiledelseskonsulenter, som er godkendt i medfør af lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger, beskikkes uden ansøgning som energikonsulenter for kategorierne flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger for ovenstående periode.
- 4) Alle energikonsulenter og energiledelseskonsulenter skal såfremt de ønsker beskikkelse efter udløbet af overgangsperioden ansøge Energistyrelsen om beskikkelse efter kapitel 6 i denne bekendtgørelse. Energistyrelsen kan fastsætte frister for ansøgningstidspunkter.
- 5) Energimærkninger af enfamiliehuse udføres - uanset bygningens størrelse - i henhold til "Håndbog for energikonsulenter" af 1. november 2004 og indberettes til Energistyrelsen via hjemmesiden www.emsekretariatet.dk.
- 6) Energimærkninger af flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger udføres - uanset bygningens størrelse - i henhold til "Håndbog for ELO-konsulenter" af 1. maj 2005 og indberettes til Energistyrelsen via hjemmesiden www.energiledelsesordningen.dk.
- 7) Energimærkninger indberettet i ovenstående periode er gyldige i 3 år fra indberetningsdatoen.
- 8) Energikonsulenter må højst opkræve de honorarer som er fastsat i bilag til bekendtgørelse nr. 718 af 14. september 1999 om honorarer og ansvarsforsikring for energimærkning af bygning-

ger. Energikonsulenter for enfamiliehuse må højst opkræve de honorarer der er fastsat i bilag 1. Energikonsulenter for flerfamiliehuse, samt handel service og offentlige bygninger må højst opkræve de honorarer der er fastsat i bilag 2.

- 9) Energikonsulenter betaler kr. 175 pr. energimærke, som gennemføres for enfamiliehuse og kr. 150 pr. energimærke, som gennemføres for flerfamiliehuse samt handel, service og offentlige bygninger. Gebyrer opkræves af Energistyrelsen i forbindelse med udstedelse af energimærket. Gebyrerne skal betales senest 30 dage efter opkrævningens udsendelse. Betales opkrævet gebyr ikke rettidigt, skal der betales rente heraf i medfør af renteloven.
- 10) Kravet i § 31 om forsikring anses for opfyldt såfremt energikonsulenter i kategorien enfamiliehuse kan dokumentere at være dækket af en professionel ansvarsforsikring, som dækker eventuelle bygningskader, som konsulenten kan pålægges ansvaret for som følge af vedkommendes rådgivning som godkendt energikonsulent. Forsikringen skal som minimum være tegnet med en forsikringssum på 2,5 mio. kr. om året. Forsikringen skal dække skader, der anmeldes inden for 5 år efter energikonsulentopgavens afslutning, herunder skader, der anmeldes efter konsulentens ophør som godkendt energikonsulent.

Transport- og Energiministeriet, den 2005
Flemming Hansen

/ Ib Larsen